

Kristaus Gimimo šventėje sveikiname visus brolius ir seses Tėvynėje ir išeivijoje. Linkime džiugiai sutikti mums gimusią Išganytoją ir Atpirkėją.

Europiečiai tiria žmogaus teisių padėtį Lietuvoje

Trečiadienio žinios iš Lietuvos

Vilnius, gruodžio 23 d. (Elta) — Lietuvoje viešinti Europos Tarybos Teisinės ir žmogaus teisių reikalų komisijos delegacija susitiko su Seimo Žmogaus ir piliečių teisių bei tautybių reikalų komiteto atstovais. Kadangi šis komitetas ir jo pirmininkas Mindaugas Stakvilevičius patvirtinti tik prieš savaitę, į susitikimą buvo pakviestas buvęs Aukščiausiosios Tarybos šios komisijos pirmininkas Jurgis Jurgelis. Kaip jis pasakė Eltai, Europos Tarybos komisijos nariai neturėjo didelių priekaištų dėl žmogaus teisių pažeidimų Lietuvoje. Jie domėjosi mirties bausmės taikymu, tautinių mažumų problemomis. Taip pat domėjosi, kokios Lietuvos nuostatos dėl žydų genocido dalyvių reabilitavimo ir požiūris į tarptautines konvencijas, kurias reikės pasirašyti, tariant Europos Tarybos nare.

Kaip delegacijos narius informavo Jurgis Jurgelis, šiuo metu Lietuvoje vyrauja nuomėnė mažinti mirties bausmės taikymą. Ši bausmė buvo numatyta dvylikoje Baudžiamojo kodekso straipsnių, dabar palikta tik straipsnyje už tyčinį nužudymą sunkinančiomis aplinkybėmis. Ar bus visiškai panaikinta mirties bausmė, spres Seimas.

Buvo klausiama dėl Valerij Ivanovo suėmimo. Pasak Jurgio Jurgelio, tai jokiū būdu nėra nacionalinis klausimas. Šis žmogus dalyvavo valstybiniam nusikaltimui prieš konstitucinę valdžią. Lietuvos Petras Aleknavičius už tokį nusikaltimą jau yra nuteistas.

Kalbant apie žydų genocido dalyvių reabilitavimą, buvo išsakytas Lietuvos nuostata nereabilituoti nė vieno dalyvio. Tačiau, tiriant daug bylų, galimas ir neapsižūreėjimas.

Jurgio Jurgelio nuomone, Europos Tarybos komisijos delegacija neturėtų abejoti dėl Lietuvos įstojimo į Europos Tarybą.

Kariuomenės išvedimo grafiko bus laikomasi

Rusijos kariuomenė iš Lietuvos ir toliau bus išvedama pagal suderintą grafiką — patikino ministrą pirmininką Bronislovą Lubį Rusijos ambasadorius Lietuvoje Nikolai Oberšev.

Priėmimo, kuris įvyko ambasadoriaus prašymu, metu buvo aptarti ir kiti šalių tarpusavio bendradarbiavimo klausimai, daugiausia dėmesio skirta ekonominiam santykiams.

Vilnius ir Kaunas sujungti optiniu kabeliu

Pirmoji tarpvietinė optinio pluošto linija sujungė du didžiausius Lietuvos miestus. 97 kilometrų ilgio kabelis nutiestas tarp Vilniaus ir Kauno greičiau kaip per keturis mėnesius.

Išrengti aukštus pasaulinius standartus atitinkančią ryšių liniją Lietuvai padėjo trys Danijos firmos. NKT Elektronika pateikė kabelį ir kitą aparatūrą, apmokė specialistus. Dvišalio projekto kūrimu, jo įgyvendinimu ir finansavimu kartu su „Lietuvos telekomu“ rūpinosi Telecom Denmark bei Great Northern Telegraph Company.

Dvi sutankinimo sistemos pradžioje leidžia išrengti beveik 8,000 telefoninių kanalų. Vėliau kanalų skaičių bus galima padidinti beveik iki 50,000. Optinis kabelis bus naudojamas ne tik telefono, bet ir radijo, televizijos, visiems kitiems telekomunikaciniams ryšiams. Ateityje kabelis, kuriame yra šešios šviesolaidžių poros, turėtų būti nutiestas nuo Kauno iki Varšuvos. Tokiomis ryšių linijomis taip pat planuojama sujungti Kauną su didžiausiais miestais — Šiauliais, Panevėžiu bei Klaipėda. Pirmojo, jau užbaigto etapo darbų vertė yra maždaug 3 milijonai JAV dolerių, o visas projektas turėtų kainuoti apie 20 milijonų.

Žalieji — prieš sutartį su Prancūzijos firma

Lietuvos Žaliosios partijos taryba nepritarė Vilniaus savivaldybės sutarčiai su Prancūzijos firma „Lyonnoise des eau Dumez“. Pagal šią sutartį numatyta steigti uždarąją akcinę bendrovę „Vilniaus vandens“.

Žaliųjų nuomone, Vilniaus artozinių vandenių eksploatavimo firmos steigimas prieštarauja Lietuvos Konstitucijos 46 ir 47 straipsniams, vyriausybės nutarimams. Vilniaus vandentiekio ir kanalizacijos įmonei suteiktas specifinės įmonės statusas, o pagal vyriausybės nutarimus, specifinės paskirties įmonėse neleidžiama

Mums kūdikis gimė, sūnus gi mums duotas. Ant jojo pečių viešpatavimas. Vadins jį vardais: „Nuostabusis Patarėjas, Galingasis Dievas, Amžinasis Tėvas, Taikos Kunigaikštis“. Didi jo valdžia, ir taika begalinė.

Izaijo 9:5-6

naudoti užsienio investicijų. Žaliosios partijos nariai galvoja, kad labai painus, kai kada dviprasmiškas ir sutarties tekstas. Akcijų paketas ir du trečdaliai balsų vadovų susirinkime prancūzams suteiktų veiksmų laisvę, teigia Žalieji.

Lietuvos Žaliosios partijos taryba nutarė dėl to atviru laišku kreiptis į šalies vadovus Algirdą Brazauską ir Bronislovą Lubį. Laiške be kita ko rašoma, jog sutarties turinys nesuderinamas su Rytų Lietuvos gyventojų interesais, žalingas ūkiui. Teigiama, kad monopolinė strateginė žaliavos eksploatavimo teisė perduodama užsienio kompanijai be garantijų, kad bus tiekiama pakankamai ir kokybiško vandens, kokybiškai valomi nutekamieji vandenys. Žalieji reikalauja panaikinti Vilniaus miesto tarybos sprendimą dėl bendros Prancūzijos ir Lietuvos vandens tiekimo įmonės tikslingumo.

Žalioji partija taip pat paprašė Vilniaus tarybos deputatą Grigorijų Žaunerovą laikinai sustabdyti bado akciją. Taip deputatas protestuoja prieš šią sutartį.

Lietuvos žvejai prie Argentinos krantų

Pirmieji „Jūros“ valstybinės žvejybos įmonės traleriai pradėjo gaudyti kalmarus netoli Argentinos krantų. Netrukus ten dirbs apie dvidešimt didelių Lietuvos žvejų laivų. Šios ekspedicijos viršininkas, Žydrūnas Naujokas, tikisi, jog čia bus

sužvejota nemažai, didelę paklausą turinčių, jūros gėrybių. Dvylika įmonės laivų šiuo metu žūklauja įvairiuose Atlanto vandenyno rajonuose pagal nuomos sutartis su užsienio firmomis.

Šauliai — opozicija Seimo daugumai

Lietuvos Šaulių Sąjunga — opozicija dabartinei Seimo daugumai. Su tokia nuostata Vilniuje vyko šios sąjungos dalinių atstovų neeilinė konferencija Vilniuje. Delegatai iš visų 14 Lietuvos rinktinių priėmė rezoliucijas, kuriose pagedaujama grąžinti išlikusį Šaulių Sąjungos turta, leisti išigyti ir laikyti ginklus sąjungos nariams, vykdančioms tarnybines pareigas. Rezoliucijose taip pat išreikšta šaulių pozicija dėl Seimo narių, itariamų bendradarbiavimu su KGB, dėl Aukščiausiosios Tarybos gynybų ir žuvusiųjų atminimo išniekinimo, dėl Seimo neokomunistinės daugumos.

Lietuvos Šaulių Sąjungos štabo viršininkas Rimvydas Mintautas pažymėjo, kad priimtos rezoliucijos gerokai švelnesnės už konferencijos dalyvių pasisakymus ir reikalavimus. Delegatai išreikškė visišką nepasitikėjimą Seimo dauguma, yra visuomet pasirengę ginti Lietuvos nepriklausomybę ir nebus pasyvūs stebėtojai, jeigu jai iškilis grėsmės. Šauliai palaikys tik dešiniąsias jėgas Seime ir Lietuvoje. Pasak Rimvydo Mintauto, šiuo metu sąjungoje yra apie 7,000 narių.

Kroatiai stipriai parėmė pabaltiečius

Little Rock, Ark., gruodžio 21 d. (LB) — Būsimojo prezidento B. Clinton apvalaus stalo konferencijoje apie Rytų/Centrinės Europos klausimus ir galią JAV vaidmenį, kuriame lietuviams atstovavo Lietuvos Bendruomenės Viešųjų santykių raštinės vedėja Asta Banionytė ir LB narys, verslininkas Kęstutis Makaitis, pabaltiečiai netikėtai susilaukė daug paramos iš kroatų-amerikiečių delegacijos. Jie sakė, kad serbų agresijos nestabdymą Bosnijoje rusai šovinizistai interpretuoja kaip „žalią šviesą“ jų karinei intervencijai Pabaltij.

Bill Clinton'o delegacija šioje konferencijoje atstovavęs Christopher Hyland, jo politinio direktoriaus pavaduotojas, pareiškė: „Mes norime girdėti jūsų pasisakymus reguliariai ... Dabar vyksta kritiškas momentas istorijoje, ir jūsų organizacijos, jūsų bendruomenės tapo įtrauktos į tarptautinės ekonomikos ir šalpos pastangas. Jūs turite daug patirties, mes norime, kad jūs agresyviai patarinėtumėte šiai administracijai“.

— Afrikos ir Vidurinių Rytų kraštai sutiko leisti JAV transportiniams lėktuvams naudotis jų oro pajėgų bazėmis, skraidinant pagalbą Somalijai.

— Maskvoje B. Jelcin'as paskyrė buvusį reformų vadą Yagor Gaidar prezidentiniu ekonomijos patarėju.

Paskirti svarbiausi JAV užsienio politikos pareigūnai

Little Rock, Ark., gruodžio 22 d. (NYT) — Būsimojo prezidento Bill Clinton JAV valstybės sekretorium pasirinko Warren Christopher, o gynybos sekretorium kongresmaną Les Aspin iš Wisconsin. Šie du bus šaliai JAV užsienio politikos kūrimo kadro, kuris daugelį savo žmonių pasiėmė iš praėjusios Demokratų vyriausybės — prezidento Jimmy Carter.

Šia proga surengtoje spaudos konferencijoje Bill Clinton taip pat nominavo 51-metį buvusį JAV Laivyno paskyrimo ir ginklų sutarčių derybininką James Woolsey Jr. Centrinės žvalgybos agentūros CIA direktorium, 53-metį kolegijos profesorius Anthony Lake nacionalinio saugumo patarėju ir 55-metį politinių mokslų specialistę Madeleine Albright JAV delegacijos į Jungtines Tautas vadove.

Savo komentaruose spaudos konferencijoje būsimojo prezidentas mažai tenušvietė savo pažūras užsienio politikos klausimais. „Mes turime imtis veiklos tramdyti masinio naikinimo ginklų plėtimąsi ir stabdyti žemės rutulio gamtinės sistemos naikinimą“, jis kalbėjo balsu, užkūmusiu nuo turimų sezoninių alergijų. „Pasaulis jau nebėra nesudėtinga vieta, statanti aiškius pasirinkimus. Žengiant į 21-ąjį šimtmetį Amerikos užsienio politikai reikės tvirtų rankų, savimi patikintinio naujo galvojimo ir stiprumo bei drąsos, puoselėjant mūsų amerikietiškas vertybes. Pasakė būsimojo prezidentas.

Dauguma buvo Carter'io administracijoje

Išskyrus kongresmaną Aspin, visi asmenys, B. Clinton šiandien paskirti į pagrindinius postus, tarnavo dar prezidento Jimmy Carterio administracijoje. Rinkdamasis iš pačių stipriausių užsienio politikos ekspertų Demokratų partijoje, būsimojo prezidento Clinton, kuris savo rinkiminės kampanijos metu visomis jėgomis stengėsi parodyti, kad jis nėra nerimtas užsienio politikoje, parodė, kad jis verčia pasirinkti patyrusius profesionalus, vietoje jaunesnės kartos užsienio politikos ekspertų.

Naujai paskirtieji užsienio politikos pareigūnai skiriasi nuo jaunesnės kartos ekspertų ir tuo, kad jie yra mažai paskelbę savo pažūras tarptautinės politikos srityje, tuo tarpu, kai jaunesnieji yra prirašę daugybę politikos filosofijos knygų įvairiomis temomis, pasibaigus „šaltajam karui“.

Iš paskyrimų atrodo, kad B. Clinton'ui rūpėjo surinkti asmenis, kurie galėtų efektyviai bendradarbiauti, išvengdami susikirtimų, kuriais dažnai pasižymėjo santykiai tarp Valtybės ir Gynybos departamentų arba tarp valstybės sekretoriaus ir nacionalinio saugumo patarėjo.

Vėl rinkosi iš Kongreso narių

Pasirinkdamas kongresmaną Les Aspin, kuris dabar yra Atstovų rūmų Ginkluotųjų tarnybų komisijos pirmininkas, B. Clinton vėl iš Demokratų valdomo kongreso pasirinko kandidatą. Kongr. Aspin pareiškė, kad jo pagrindinis uždavinys bus mažinti karinių pajėgų dydį, bet nemažinant jų pasiruošimo veikti, kylant įvairioms kitoms krizėms pasaulyje. „Clinton komanda prieš akis turi didelį darbą su galimu dideliu atpildu Amerikai, ir aš didžiuojuosi turėdamas jame vaidmenį“, pasakė kongr. Aspin. B. Clinton jau yra paskyręs Texas demokratų senatorių Lloyd Bentsen, kuris yra Senato Finansų komisijos pirmininkas, ir kongresmaną Leon Panetta iš Californijos, kuris pirmininkauja Atstovų rūmų Biudžeto komisijai, į pagrindines JAV ekonomikos politikos

Vidaus ir užsienio politika kartų

Warren Christopher, 67-metis advokatas iš Los Angeles, buvo valstybės sekretoriaus pavaduotojas prezidento Carter'io administracijoje ir yra artimas B. Clinton'o patarėjas ir jo valdžios perėmimo kadro direktorius. Jis spaudos konferencijoje pasakė, kad šis jo paskyrimas yra jo „svajonės išsipildymas“ ir sakė, jog B. Clinton teisingai sakė, kad vidaus ir užsienio politikos klausimai dabar, pasibaigus šaltajam karui, jau turi turėti lygų svorį.

Konfrontuodami šiuos naujus iššūkius turime neužmiršti, kad galingumas reikalauja ne tik karinės galios, bet ir galingos ekonomijos savame krašte ekonomijos pasiruošusios konkuruoti pasaulinėje rinkoje“, kalbėjo W. Christopher.

Būsimojo prezidentas šiais savo paskyrimais stengėsi pademonstruoti savo užsiangažavimą ugdyti tai, ką būsimojo viceprezidentas Al Gore pavadino „dviartinę paramos pagrindą diplomacijai per stiprumą ir aktyvistinę JAV rolę pasaulyje“.

James Woolsey yra konservatyvių pažūrų demokratas, kuris buvo patarėjas ir prezidento Bush nacionalinio saugumo patarėjui Brent Scowcroft ir senatoriui Sam Nunn, iš Georgia. J. Woolsey, i pensiją išėjęs JAV Armijos kapitonas, dirbo pagrindiniu B. Scowcroft pavaduotoju jo vadovaujamoje komisijoje 1980 dešimtmečio pradžioje, kuri rekomendavo transportuoti galimas, vieną branduolinių ginklų turinčios Midgetman raketos išsvystymą.

Bill Clinton'ui dar liko paskirti Generalinį prokurorą, Vidaus sekretorių, Agrikultūros sekretorių ir Transportacijos sekretorių. Jis tikisi šiuos paskyrimus dar padaryti prieš Kalėdas.

KALĖDŲ EGLUTĖ „ŽIBURIO“ MOKYKLOJE

„Žiburio“ lituanistinės mokyklos Kalėdų Eglutė įvyko sekmadienį, gruodžio 20 dieną, Dievo Apvaizdos Kultūros centre. Mokiniai, tėveliai ir svečiai gausiai rinkosi į kavinę, kur galėjo pasivaikšinti Danutės Doveinienės ir jos pagalbininkų paruoštais gardžiais patiekalais. Mokiniai daina, šokių, juoko vaidyba ir dailių žodžių atliko Lélės Viskantienės sukurta ir paruošta vaidinimą „Stebuklingas Juzė ir jo stebulingas cirkas“. Muziką paruošė ir dainavimui vadovavo Virga Šimaitytė. Pasakotoja buvo Rima Janukaitytė. Stebuklingas Juzė – Saulius Polteraitis. Kaimo gyventojai – Lina Bublytė, Andrius Giedraitis, Tomas Kazuškauskas, Lora Maier, Domas Mickevičius, Gytis Mikulionis, Aleksa Moss, Audrius Moss, Kristina Petrauskaitė, Laura Sirgėdaitė, Lina Sirgėdaitė, Gina Skiotytė, ir Rūta Sventickaitė. Kaimo vaikai – Kristina Gedvilaitė, Algytis Kasputis, Tadas Kasputis, Jonas Paškus, Daina Skiotytė. Drašus berniukas – Andrius Miliūnas. Stebuklingoji Angelė – Nida Lapšytė. Cirko orkestras – Aaron Crank, Laura Geldytė, Bonnie Gillis, Kim Gillis, Rasa Kaunelytė, Clare McAndrew, Lara Polteraitytė, Audra Strakšytė, Allison Tomkevičiūtė. Stebuklingi (vyresni) juokdariai – Mildutė Bublytė ir Aleksa Rukštelė. Stebuklingi (jaunesni) juokdariai – Matas Brideau, Aras Butkūnas, Liana Butkūnaitė, Lisa Geldytė, Danius Giedraitis, Robbie Gillis, Kristina Juškaitė, Laura Karvelytė, Arija Kasputytė, Linukas Kasputis, Vytukas Kasputis, Aleksa Lukowicz, Laura McAndrew, Svaja Mikulionytė, Marius Miliūnas, Ingrida Miškinytė, Inga Moss, Vitas Paškus, Veda Sidabraitė, Renatas Tukys, Vija Uderytė, Laila Zambor ir Lanutė Zambor. Stebuklingas Stepas – Michael Juška. Stebuklingoji Stasė-Elytė Strakšytė. Stebuklingi drambliai – Darius Gilvydis, Petras Ješmantas, Paulius Juška ir Mindaugas Mingėla. Stebuklingoji Maarja – Elenutė Sventickaitė. Nedrašus Vytas – Tomas Janušis. Draši moteris – Audra Lapšytė. Stebuklingi broliai Karaliai – Mark Juška, Tomas Sirgėdas, Tomas Sventickas. Pilypas. Piemenys – Dovas Kaunelis, Povas ir Pyvis – Audrius Mikaila ir Paulius Mikaila. Stebuklingi leopardai – Kristina Barauskaitė, Lisa Griuciūtė, Lisa Maier, Audrytė Navasaitytė ir Aidutė Viskantaitė. Kunigas – Tadas Baukys.

Po vaidinimo tėvų komiteto pirm. Rasa Karvelienė padėjo visiems dalyviams, o ypač Lélėi Viskantienei, už vaidinimo paruošimą ir pastatymą.

Atvyko ir Kalėdų senelis (L. Gobis), kuriam vaikai padainavo ir susilaukė iš jo dovanėlių. Mokiniai savo dovanėles skyrė Mantautui Blastaičiui, kuris buvo atvykęs iš Lietuvos gydytis Ann Arbor'o ligoninėje. Ši Kalėdų popietė sutraukė 400 dalyvių ir buvo vienas iš šiais metais didesnių lietuvių renginių Detroito. „Žiburio“ lituanistinei mokyklai, turinčiai 75 mokinius, vadovauja mokyklos vedėja Rūta Mikulionienė.

NAUJAS VAIZBOS BUTO KALENDORIUS

Detroito Vaizbos butas išleido 1993 metų kalendorius su visu

Detroito veikiančių organizacijų ryšininukų telefonais ir lietuvių verslininkų adresais. Kalendorius galime pasiimti prie lietuvių parapijų bažnyčių ir pas verslininkus. Kalendorių paruošė Clem Patocki.

KALĖDŲ PROGRAMA RADIJO BANGOMIS

„Lietuviškų melodijų“ radijo valandėlės specialios kalėdinės muzikos laida bus transliuojama gruodžio 25 d., nuo 3 iki 5 val. po pietų iš tautybių stoties WPON AM banga 1460. Programą paruošė Edvardas Skiotys. Mecenatas – Lietuvių Fondas. Lietuvių Fondo atstovas Detroito yra Vytautas Petrusis.

„Lietuviškų melodijų“ radijo valandėlės bendradarbiai linki visiems klausytojams ir šio „Detroito žinių“ skyriaus skaitytojams linksmų Kalėdų švenčių.

Rockford, IL GARBINGAS ONOS KERAMINIENĖS ATŽYMĖJIMAS

Nuo 1982 metų Rockforde, IL, gyvenanti Ona Keraminiene neseniai gavo svarbų žymenį iš „Daughters of the American Revolution“ organizacijos už jos patriotizmą ir darbą labdarinėse bei visuomeninėse grupėse. Šios organizacijos Rockfordo skyriaus pobūvyje, įvykiame spalio 16 d., mūsų tautietei buvo įteiktas aukštinis medalis ir diplomai.

Ona ir Jonas Keraminai. Nuotr. Ed. Šulaičio

Apie O. Keraminiene, besireiškiančią ir Chicagos lietuviškų organizacijų veikloje (jos vėliausiai pasirodymas čia buvo laisvalaikio darbų parodoje „Čiurlionio“ galerijoje lapkričio 20-22 d., platų aprašymą išspausdino Rockfordo laikraštis „Northeast Journal“). Jo korespondentė Mary Rossie lapkričio 4 d. net keliuose puslapiuose tilpusiam straipsnyje davė O. Keraminiene darbų santrauką ir įvertinimą. Iš to rašinio galima susidaryti įspūdį, kad O. Keraminiene yra tikrai daug nuveikusi ir paaukojusi nemažą laiką bei energijos šiam svetingam kraštui. Taip pat yra nupasakojamas jos išvežimas iš Lietuvos, patekimas į Vokietiją

Š.m. liepos 22 d. prie Panevėžio katedros po koncelebruočių šv. Mišių.

Redaguoja Aleksandras Pakalniškis Jr., 1043 Fifth St., St. Monica, CA 90403.

IŠ LIETUVOS VYČIŲ VEIKLOS

Lietuvos Vyčių choras, Šv. Kryžiaus ligoninės vadovybės Chicagoje pakviestas, gruodžio 10 d. atliko kalėdinių giesmių programą. 7 v.v. ligoninės koplyčioje, vadovaujant muz. Faustui Stroliai ir muz. Robertui Mockui akompanuojant, choras sugiedojo tradicines lietuviškas ir kelias angliškas Kalėdų giesmes. Talkino solistė Dalia Eidukaitė-Panelli. Programa per ligoninės garsinę sistemą buvo girdima visose palatose. Po programos ligoninės kavinėje buvo pasivaikšinta kava ir pyragaičiai.

Vyčių choro kalėdinis pobūvis gruodžio 17 d. vyko Šv. Kazimiero seserų vienuolyno motiniškame name. Vaisės paruošė choro valdybos nariai. Prieš vaises vienuolyno vyresnioji seselė Marilyn sukalbėjo maldą. Pasivaisinus, muz. Faustui Stroliai akompanuojant, buvo giedamos kalėdinės giesmės. Vyčių choro valdybos pirmininkė Sabina Henson ypač dėkojo nepaįstanciam choro vadovui muz. F. Stroliai už jo nepaprastą pareigumą ir pasišventimą išlaikyti L. Vyčių chora, o valdybos nariams ir visiems chorisams už uolų repeticijų lankymą. Dėkojo seselėms už patal-

pas ir net įsijungimą į choro eiles. Po to F. Strolia pakvietė vyresniąją seselę Marilyn tarti žodį. Ji pareiškė, kad muzika jungia visus ir gaivina dvasią. Pabaigai pats choro vadovas sveikino visus su ateinančiomis Kalėdomis ir džiaugėsi, kad choristai pagelbėjo jam, talkindami jo parapijos šventėje. Dėkojo solistei Daliai Eidukaitė-Panelli už jos didelį įnašą į choro programas. Kvietė visus dalyvauti būsimajame metiniame choro pokylyje sausio 16 d. Tada vald. pirm. Sabina įteikė jam visų choristų pasirašytą kalėdinį sveikinimą ir kuklią dovaną.

Šventiškoje draugiškoje nuotaikoje praleidę porą valandų, visi, linkėdami viens kitam linksmų švenčių, skirstėsi namo.

PIRMOJI BROCKTON, MA LIETUVOS VYČIŲ KUOPA

Pirmoji Lietuvos Vyčių kuopa buvo veikli. Narė Pranė Bumila nuvyko į Lietuvą atstovauti Lietuvos vaikų gelbėjimo fondui, kuris jau nusiuntė 40,000 svarų Gerber kompanijos vaikų maisto šešioms našlaitynams. Kartu su dviem Lietuvių Katalikų Šalpos nariais jie asmeniškai tą maistą nuvežė ir pristatė to projekto administratoriams Lietuvoje, užtikrindami, kad prekės nepatektų į juodąją rinką. Ji apsišarąja, pasakodama, kaip vaikučiai buvo maitinami. Ačiū Pranutei už pasiaukojimą ir paskirtą laiką šiam vertingam projektui.

South Bostono lietuvių klube Marytė ir Veronika Bizinkauskaitės surengė koncertą stipendijų fondui parenti. Jauniausias mūsų kuopos narys Scott Kelley, mūsų kuopos finansiniai remiamas, kartu su dr. Martin Dunn nuvyko į Ekvadorą padėti to krašto jaunimui. Gydytojas Dunn porą kartų per metus net nuvyksta atlikti veido ištaisymo chirurgiją neturtingiems vaikam.

jis tokią pat kelionę planuoja atlikti Lietuvoje. Cardinal Spellman aukštesniosios mokyklos administratoriai ragina savo mokinius vykti su dr. Dunn ir tokias ekskursijas, kad persimtum krikščioniškos aukos dvasia. Didžiuojamės Scott! Daisey Rūta, Aleksandras Pakalniškis, Jr

LINAS A. SIDRYS, M.D.
Ophthalmologas/Akių Chirurgas
2636 W. 71st St.
312-436-8566
4149 W. 63rd St.
312-738-7709
Chicago, IL

DR. ARVYDAS J. DAILIDĖ
DANTŲ GYDYTOJAS
2555 W. Lincoln Hwy. (Hwy. 30)
Olympia Fields, Ill.
Tel. (708) 748-0033
Valandos pagal susitarimą

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS JOKŠA
VAIKIŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Rez. (1-312) 778-7879
Kab. (1-312) 582-0221

DR. VILIJA KERELYTĖ
CHIROPRAKTIKA
7271 S. Harlem, tel. 708-594-0400
Bridgeview, IL 60445
Valandos pagal susitarimą

IGNAS G. LABANAUSKAS, M.D.
Specialybė — Kaulių ir sąnarių ligos ir chirurgija
Holy Cross, 2701 W. 68 St., Chicago
Tel. (312) 471-5573
9830 S. Ridgeland, Chicago Ridge, IL
Tel. (708) 423-0313, 425-9353
Valandos pagal susitarimą

DR. ELIGIJUS LELIS
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
4149 W. 63rd St.
Tel. 312-735-7709
217 E. 127th St.
Lemont, IL 60439
Tel. 815-723-0353
Pagal susitarimą

DR. RAMUNĖ MACIEJAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills
Tel. (708) 598-2131
Valandos pagal susitarimą

DR. VILIUS MIKAITIS
SEIMOS DAKTARAS IR CHIRURGAS
Family Medical Clinic
217 E. 127 St. — Lemont, IL 60439
Priklauso: Palos Community Hospital ir Silver Cross Hospital
Valandos pagal susitarimą
Tel. (708) 257-2265

DR. ROMUALDAS POVILAITIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. (1-312) 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokas į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

JONAS V. PRUNSKIS, M.D.
ROGER TOLENTINO, M.D.
Gydytojai ir chirurgai
Anestezijos ir skausmo gydymo specialistai
Sherman ligoninė, Elgin, IL
Tel. 708-886-8976

DR. KENNETH J. YERKES
DR. MAGDALENE BELICKAS
DANTŲ GYDYTOJAI
Pensilvanikams nuolaida
4007 W. 59 St.
Tel. (312) 735-5556
507 S. Gilbert, LaGrange, IL.
Tel. (708) 352-4487

DRAUGAS
(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: 80.00. Foreign countries \$90.00. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	¼ metų	3 mėn.
U.S.A.	\$80	\$45	\$25
Kanadoje ir kitur (U.S.A. dol)	\$90	\$50	\$30
U.S.A. savaitinis (šešt. laida)	\$45	\$30	\$25
Kanadoje ir kitur (šešt. laida U.S.A. dol.) savaitinis	\$50	\$30	\$25

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį netaisako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Daryk šiandien, ką turi padaryti rytoj, valgyk rytoj, ką turi pavalgyti šiandien.

Žydų patarlė
„Po manęs — nors tvanas!“
Štai iš kur tiek balų.

Anonimas

DR. DANAS SALIKLIS
DANTŲ GYDYTOJA
10442 W. Cermak Rd.
Westchester, IL 60153
Tel. 708-531-1113
Valandos pagal susitarimą

DR. DOMAS LAKPUS
Praktika su
Dr. McElligott ir Dr. Adams
VIDAUS IR PLAUČIŲ LIGOS
15300 West Ave., Orland Park
708-349-8100
10 W. Martin, Naperville
708-355-8776
Valandos pagal susitarimą.
Nakties metu tel.: 708-857-8383

DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą; pirm. ir ketv. 12-4 6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 St., Chicago
Tel. 312-434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 3 v.p.p.
10401 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL
Tel. 708-598-4430 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv. penkt. 4 v.p.p.—7 v.v.

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCIJŲ LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirm. 3 v. p.p.—7 v.v., antr. 12:30-3 v.p.p. trečd. uždaras, ketv. 1-3 v.p.p., penkt. ir šešt. 9 v.r.—12 v.p.p.

DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS.
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
6132 S. KEDZIE AVE., CHICAGO
(1-312) 778-6969 arba (1-312) 489-4441

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road.
Tel. (1-312) 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Pirm., antr., penkt. 12-3 v.p.p., ketv. 2-7 v.v. Reikalui esant atvažiuoju ir namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55 St., Chicago, IL
Tel. (1-312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL.
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS gydymas bei chirurgija
5635 S. Pulaski Rd., Chicago
312-585-1955
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2806
Valandos pagal susitarimą
Vakarais ir savaitgaliais tel. 708-934-1120

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
(1-312) 434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 2-7

DR. DANAS SALIKLIS
DANTŲ GYDYTOJA
10442 W. Cermak Rd.
Westchester, IL 60153
Tel. 708-531-1113
Valandos pagal susitarimą

DR. DOMAS LAKPUS
Praktika su
Dr. McElligott ir Dr. Adams
VIDAUS IR PLAUČIŲ LIGOS
15300 West Ave., Orland Park
708-349-8100
10 W. Martin, Naperville
708-355-8776
Valandos pagal susitarimą.
Nakties metu tel.: 708-857-8383

DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą; pirm. ir ketv. 12-4 6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
PETER STECY, M.D.
Y. CHRISTOPHER CHIU, M.D.
CESAR J. HERRERA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirm. 3 v. p.p.—7 v.v., antr. 12:30-3 v.p.p. trečd. uždaras, ketv. 1-3 v.p.p., penkt. ir šešt. 9 v.r.—12 v.p.p.

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (Kaiba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (1-312) 737-5149
Val. pagal susitarimą.
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts, Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. (1-312) 776-2880.
Rez. (708) 448-5545

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kaibame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (1-312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 1-708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

DON'T SPEND IT ALL - SAVE SOME AT
MUTUAL Federal SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
Chartered and Supervised by the United States Government
2212 W. CERMAK ROAD • CHICAGO, ILLINOIS 60608 PHONE (312) 847-7747

KALĖDINIS TURGUS

Šventė šventei nelygi. Yra pasaulyje tautų ir religijų, kurios pasižymi ilgomis šventėmis. Musulmonai Ramadan švenčia ištisą mėnesį, anglosaksai tebedainuoja apie „dvyliką Kalėdų dieną“, žydai Hanukkah mini 8 dienas, o seniau lietuviai didžiulias šventes švedavo bent tris dienas. Tačiau turbūt niekas tiek ilgai vienos šventės nešvenčia, kaip amerikiečiai, jeigu, žinoma, tai galėtume pavadinti šventimu.

Jau kai kur net rugsėjo pabaigoje parduotuvėse sužibę kalėdinės eglutės, nuaidi muzika apie „baltas Kalėdas“, nors dar ir pirmoji šalna nepasirodė. Tuoje dirbtinėje kalėdinėje nuotaikoje paskęsta ir kitos rudens šventės, ir Padėkos diena, kuri, atrodo, tik tiek svarbi, kad po jos jau galima garsiai skaičiuoti dienas iki Kalėdų ir skelbti vieną už kitą „nuostabesnius“ dovanių prekių išpardavimus.

Nuo lapkričio antrosios pusės iki gruodžio 25 d. pagrindinis asmuo Amerikos komercijoje yra pūstažandis, raudonšvaris Kalėdų senelis, kuris visur maišosi, viską visiems, ypač vaikams, prižada sukrauti po eglute Kalėdų ryšą. Kalėdų senis tarytum tapo visų Amerikos verslininkų globėjas, „šventasis patronas“, kaip seniau būtų sakoma. Jo įvaidis vartojamas visur ir visuomet, tačiau jis taip pat labai veiksmingas – juk tai komercinių Kalėdų simbolis, lydimas geraširdiško „ho, ho, ho!“ juoko ir pinigų šiužgėjimo į prekybininkų kišenes.

Amerikos krikščioniškųjų bendruomenių dvasininkai jau seniai pradėjo rūpintis, kaip sugražinti Kalėdoms tikrąją prasmę ir švesti ne sėkmingos komercijos, o Kristaus gimimo šventę. Pastaruoju metu atrodo, kad visos pastangos, nukreiptos šia linkme, yra bergždžios. Paklausus šimto žmonių, ypač vaikų, ką jiems reiškia Kalėdos, devyniasdešimt tikrai atsakys: dovanas!

Galbūt nereikėtų per daug stebėtis tokiu šios šventės supasaulėjimu. Kalėdos nuo pat pradžių buvo padalintos tarp pagonybės ir krikščionybės: kartais labiau pasyvrant į vieną, kartais į kitą pusę. Iš tikrųjų Kristaus gimimo šventė pradėta švesti maždaug 300 metų po tuostabaus įvykio Betliejuje. Kai IV šimtymetyje po Jėzaus gimimo Romos imperija oficialiai priėmė krikščionybę, Kristaus gimimo dienos šventei paskirta gruodžio 25-ji, sutapusi su pagoniška saulės grįžimo švente. Buvo daug patogiaus jungti šias dvi – naujosios ir senosios religijos – šventes, kaip panaikinti pirmąją ir jos vietoje įvesti antrąją. Nuo to meto dar vis tebekyla konfliktas tarp krikščioniškojo ir pagoniškojo šventimo metodo.

Buvo laikai, kai Kalėdas draudė švesti ir Anglijoje, ir Amerikoje, nes puritonai vengė bet kokių tuščių linksmybių. Maždaug 1800-tojo šimt. viduryje Kalėdos Amerikoje buvo virtusios labai eiline švente, todėl tuometinė dvasininkija ryžosi jas pagyventi, propagoduodama dovanų davimą ir net Kalėdų senelį. Kalėdų „atgimimas“ priskiriamas anglų rašytojui Charles Dickensui, kuris 1843 m. parašė populiariąją „Christmas Carol“. Knygos pagrindinis veikėjas išgelbėtas iš vienišo, apleisto ir nemėgstamo žmogaus dalios, kai pameta savo šykštuoliškąs ipročius, atverdama širdį ir piniginę vargstančiam artimui. Nuo Pilietinio karo pabaigos

iki maždaug 1890 m. Amerikoje buvo mada dovanoti paprastas dovanas: riešutus, vaisius, savo darbo žaislus ir pan. Tuo metu ir Kalėdų senis jau buvo „iškultas“ į dabartinę formą, pametęs savo vyskupišką šv. Nikolajaus išvaizdą. Nors kai kurie religinių bendruomenių vadovai pradėjo reikšti susirūpinimą per dideliu dėmesiu dovanoms, apskritai jie kalėdinių dovanų nesmerkė, jeigu tik jos buvo dovanojamos gimusio Jėzaus vardu ir padėdavo sukelti šventišką nuotaiką.

Šventiškos nuotaikos kėlimo ūpu netrukus užsidegė ir Amerikos prekybininkai. Juo šventiškesnė nuotaika, tuo didesnis pelnas; juo ilgesnis dovanų pirkimo laikotarpis, tuo daugiau pinigų. Atrodo, kad pastaraisiais metais kalėdinė komercija taip vėliai išsikerojo, kad baigia užgožti ne tik Kristaus gimimo šventę, bet ir visą žiemos pradžią. Reikalas pasidarė juokingai paradoksiškas: iš vienos pusės galioja noras atskirti „Bažnyčią nuo valstybės“, draudžiant bet koki Kalėdų paminėjimą valdinėse mokyklose ar įstaigose, o iš kitos – troškimas pasipelninti, išvedęs Kalėdas į kiekvieną viešojo gyvenimo aplinkybę.

Idomu, kad per dideliu Kalėdų sukumerinimu pasipiktinę ne tik dvasininkai ir aplamai krikščionys, bet ir nereliginės grupės, pradėjusios Washingtone kovą prieš perdėtą komerciją Kalėdų metu. Valstybinė švietimo sąjunga, turinti per 2 milijonus narių, daugiausia dirbančių valdinėse mokyklose, tiki, kad tam tikras dėmesys Kalėdoms turėtų būti skiriamas visose mokyklose. Tai nereiškia, kad jos būtų pristatomos kaip pageidautina krikščioniška šventė, nes mokyklose daug mokinių, nepriklausančių krikščioniškoms bendruomenėms. Mokyklose turėtų būti supažindinama su įvairių religijų doktrinomis, paminint ir jų svarbiausias šventes, tuo praplečiant mokinių pažinimo akiraštį ir išugdant toleranciją skirtingiems asmenims.

Kalėdų reikšmė yra pavirtusi turgaus klegesiu. Naujosios modernių Kalėdų šventovės yra apsipirkimo centrai, o pagrindinis jų „šventovių“ asmuo – Kalėdų senis. Laikas bent kiek apkarpyti komercijai sparnus. Ji moka įsisteikti masėms ir įtaigoti gyventojus, kad vienintelis laimės šaltinis yra dovanos: jų davimas bei gavimas. Žinoma, tos dovanojimo nuotaikos pagauti, žmonės Kalėdų metu atlieka daug gerų artimo meilės darbų, gausiau sušelpdami beturčius, benamius, ligonius. Pirkimo azartas gerokai sustiprina ir krašto ekonomiją, kuri šiuo metu labai reikalinga ramščiui. Tačiau jau kone 2000 metų, kai Kalėdos saulės grįžimo šventę užtemdė Betliejaus žvaigždės šviesa virš Dieviškojo Kūdikiio lopšelio. Rodos, per tokį ilgą laiką pasaulis galėjo bent kiek išsąmoninti tikrąją Kalėdų šventės prasmę. Duodami dovanas savo artimiesiems, neturėtų pamiršti ir to, kurio gimtadienį švenčia. Galbūt, aptilus verslininkų pasiūlomoms, kalėdinio turgaus triukšmui ir skubėjimo inercijai, pasaulis galėtų išgirsti angelų giesmę, giedotą tuostabąjį naktį tolimosios Palestinos naktį. Angelai giedojo apie garbę Dievui, žadėdami taiką ir ramybę geros valios žmonėms. Ar galėtų šiandien būti geresnė dovana žmonijai, už tą angelų giesmės pažadą?

D.B.

REIKALAUJA ATSTATYTI SOVIETŲ SĄJUNGA

Kai Sovietų Sąjunga subyrėjo ir ant jos griuvėsių susikūrė B. Jelcino vadovaujama demokratinė Rusija, Vakarų politikai buvo įsitikinę, kad rusų tauta, išbuvusi tiek ilgai diktatūros varžtuose, vertindama demokratijos suteiktas laisves, su dideliu entuziazmu jungsis į kūrybinį demokratinės valstybės statymo darbą ir, padedant Vakarams, stengsis priartėti prie ten esamų ekonominių sąlygų. Deja, metams praėjus, matome, kad B. Jelcino reformos yra įstrigusios, tartum vežimas klampiame liūne. B. Jelcinas, mėgindamas įvesti Rusijoje demokratiją ir rinkos sistemą, pateko į didelius sunkumus.

Šiuo metu Rusiją kamuoja didžiulė infliacija, kyšininkavimas, nesąžiningumas, gresia nedarbas, nusikaltimai daugėja. Pagal statistinius duomenis, vien per pirmuosius 9 šių metų mėnesius nužudymai ar kėsinimasis nužudyti pakilo 32%, lyginant su praėjusių metų laikotarpiais, 60% padaugėjo ginkluotų apiplėšimų, 51% išlaužimų.

Rusijos gyventojų sveikata yra katastrofiškoje būklėje. Mirimai viršija gimimus. Rusijos gyvenimo lygis nukrito iki 1950 m. lygmenų. Cukraus ir pieno kainos pakilo dešimteriopai. Pramonės produkcija sumažėjo 20%. Bedarbių skaičius daugėja: ateinančiais metais gali pasiekti 4 milijonus, o 1994 m. – 10 milijonų.

Rusijos gyventojams trūksta maisto. Šių metų derlius buvo 104 mil. tonų grūdų, bet trūksta

IGNAS MEDZIUKAS

dar apie 20 mil. tonų, kurie turės būti importuoti. Žemės privatizacija vyksta lėtai. Buvę savininkų ipėdiniai, esant nepastoviai politinei padėčiai, bijosi imtis savarankiškai ūkininkauti, kad vėl nesulauktų savo tėvų likimo – nebūtų apkaltinti ir ištremti kaip „kulakai“.

Nustatyta, kad privatūs ūkininkai iš jų naudojamos 3% žemės pagamina 30-40% vaisių ir daržovių, todėl valdžia yra suinteresuota, kad ku daugiau pajėgų žmonių imtųsi savarankiškai ūkininkauti.

Rusijoje stipriai veikia mafia ir dirbtiniu būdu stengiasi palaikyti kai kurių prekių kainas, bet tai atsiliepia daugelio gyventojų pirkimo galiai. Valdžia yra bejėgė ši nenormalumą sutvarkyti.

Daugiau kaip 9 mil. pramonės darbininkų dirba neproduktyviai imonėse ar tyrinėjimo srityje. Nors ginklų pramonė sumažinta ketvirtadaliu, bet daugelis jų gauna atlyginimus, dirbdami neproduktyviai darba. Rusija ieško, kur galėtų parduoti savo ginklus ir gautų reikalingos užsienio valiutos. Paskutiniu metu vyksta derybos su Kinija, kraštutiniai mėgina megti ryšius su Iraku.

Rublio vertė nukrito. Už dolerį mokama iki 400 rublių. Rusijoje yra paplitęs toks anekdotas: ką demokratai galėjo padaryti per 12 mėnesių, o bolsėvikai nepajėgė padaryti per 75 metus?

Atsakymas: komunizma padaryti labiau patraukli.

Rusai tikėjosi, kad, atsisakę komunizmo, jie bus vakariečių paremti gausiomis investicijomis ir Tarptautinio pinigų fondo kreditais. Bet ligi šiol aplinkybė išnaudoja B. Jelcino priešai, kad jo reformos suniekinėtų. Vakariečiai taip pat yra nusivyle, nes jie tikėjosi, jog rusai patys imsis daugiau iniciatyvos atstatant demokratiją ir įvedant laisvą rinką.

Šiuo metu B. Jelcinas yra dideliame pavojuje. Tautinis gebėjimo frontas, susidedąs iš buvusių komunistų ir ultranacionalistų, reikalauja B. Jelcino pasitraukti ir grįžti prie autoritarinio režimo, taip pat atstatyti Sovietų Sąjungą tose sėbese, kuriose ji buvo 1991 m. B. Jelcino demokratinės Rusijos žlugimas turėtų didelės reikšmės JAV ekonomijai. Vėl prasiidėtų šaltasis karas. Tada vėl reiktų gynybos biudžetą didinti ir neliktų pinigų pagerinti vidaus programoms, kaip naujai išrinktas prezidentas Bill Clinton žadėjo.

Dabartinėmis sąlygomis JAV per ateinančius 10 metų gali sumažinti krašto gynybos išlaidas iki 300 bil. dolerių. Pašalinus Jelciną ir atkūrus Rusijoje autoritarinį režimą, kontroliuojamą militaristų ir komunistų, kiltų didesnis taikai pavojus, negu buvo sovietinio totalitarinio režimo metu. Tad JAV turi padėti Jelcinui, kad jis išsilaikytų. B. Jelcinas įrodė, kad jis yra gabus politikas, drąsus valstybininkas, Vakarų demokratinų valstybių draugas.

Rimties valandėlė

DIEVO DOVANA – ŠEIMA

Tebesvenčiame Kalėdas – tą šventę, kurios giliausiai širdyje irėžtos apeigos vyksta namuose, šeimos židiny; iš savo vaikystės šeimos atsinešame Kalėdų prisiminimus – kaip buvo ruošiamasi Kūčioms, tai visų metų svarbiausiai vakarienei, kai visi nusiprausę, pasipuošę susirinkdavo prie ypatingai padengto, Kūčių apeigoms paruošto stalo, ant kurio visa, kas padėta, turi gilią prasmę. Tai vakarienei visi prie stalo ateidavo ramūs, pagarbai, nes tą vakarą buvo vardais prisimenami visi mirusieji, kartu prie to stalo gal neseniai sėdėję. Bet paskui, visiems drauge apšilus, valgant ypatingus Kūčių valgius, šeimos buvo ir tradicijomis tapusios pramogos – žaidimai.

Prisimename ir dabartinių Kūčių/Kalėdų šeimos „apeigas“ – tradicijas, mums tapusias brangiomis, nes jos, per metus ir dešimtmečius gyvenant kitose sąlygose, kitais laikais buvo supintos, priimant naujus žmones ir mūsų šeimas – sveturius gimusius vaikučius, marčias ar žentus, kitus anksčiau su mumis nevalgčius Kūčių, kurie dabar jau tapo ipinti ir šeimą ir kurių dėka buvo įnešta naujumo į šeimos švenčių apeigas.

Kaip tik dėl to, kad tos tradicijos mums labai brangios, šiuo švenčių metu galime tapti itin jautrūs, kai gyvenimo realybė neatitinka prisimintai ar trokštamai idilei ar norui. Ir tuomet kalėdinės meilės židiny gali tapti kalėdinių konfliktų arena.

Šventosios Šeimos šventės Mišių skaitiniai kaip tik tokiu atveju gali duoti naują perspektyvą ir vėl mus sugražinti į krikščionišką nuotaiką, padėsiąnčią dėkingai priimti tas dovanas, kurias Dievas per mūsų šeimą nori mums duoti, o ne reikalauti tu, kurių mes užsimorėjome, įtaigoti praeities nostalgijos, romantiškų idilių ar prekybininkų įtaigojimų.

Visi trys skaitiniai yra itin realistiški, ne nostalgiški ir ne romantiški. Pirmieji du skaitiniai – kupini gyvenimiškų, praktiškų patarimų, kaip ilgai ir laimingai gyventi su senais tėvais, mūsų kai kurias jaunystės svajones gal nuvylusiu vyrų ar žmona, ir su vaikais, kurie vis naujai „staigmenų“ tėvams privalojo.

Ypač laiškas kolosiečiams (Kol 3:12-21) išdėsto šeimyninio

gyvenimo dorybes ir pritaiko jas sugyvenimui platesnėje krikščioniškoje bendruomenėje. Šv. Paulius rašė Kolosų miesto tikintiesiems, kurių, matyt, nemažas skaičius pradėjo domėtis religijomis, žadančiomis dvasinį tobulumą per antgaminių paslapčių pažinimą. Savo laiške iš kalėjimo Paulius priminė jiems, kad, priėmę Kristų, jie jau yra ir išrinktieji, ir šventi, ir Dievo numylėtiniai. Kad amžinojo gyvenimo pažadai jiems išsipildytų, nereikia jokių egzotiškų apeigų, slapto žinojimo, o tik igyvendinti paprasčiausias šeimyninio gyvenimo dorybes: pakantumą, gailingumą, gerumą, nuolankumą, atlaidumą vieni kitiems, nes Kristus ir mums atleidžia. Tereikia tik mylėti ir būti dėkingiems.

Šv. Pauliaus raginimas žmonoms būti klusnioms savo vyrams skaitytinas to laiško gavėjų aplinkybėmis, suprantant, kaip domėjimasis tomis slaptomis religijomis paveikdavo šeimas. Kai į jas neuidavo žmonės, jie savo šeimose tapdavo nebegyvenimiški, nebeatlikdavo jiems priklausančių pareigų – save laikydavo išimtinis, nes manė turį slapta žinojimą. Šv. Paulius tad, liepdamas žmonoms būti klusnioms savo vyrams, skatina ne vyrų dominavimą, o kad žmonos būtų ištikimos savo gyvenimo pašaukimui pagal tos visuomenės žmoniškumo pagrindus. Kad žmonos – gerbtinos, aišku iš tolimesniame sakinyje vyrams įsakymo nebūti šiurkštiems ir mylėti savo žmonas.

Tuo pačiu pagrindu šv. Paulius nurodo abipuses pagarbos pareigas vaikų-tėvų santykiuose: vaikai turi klausyti tėvų, bet ir tėvai privalo nererzinti vaiku.

Kai šeimos nariai šeimyninį gyvenimą pradeda suprasti, kaip seriją progų igyvendinti Dievo duodamas krikščioniškų dorybių malones, kurių didžiausia – meilė; kai „apsivilkimas Kristumi“ šeimos narius įgalina priimti vienas kitame ne tik „pliusus“ – gabumus, bet ir pakęsti bei atleisti trūkumus, tuomet ir šeimos šventės taps grazesnėmis puotomis, nes mokėsimė savo artimuosius priimti ir branginti. Per šeimynines šventes galėsime Dievui dėkoti už šias puikas, jo mums dovanotas, dovanas ir džiaugtis tais brangiais mūsų šeimos nariais.

a.j.z.

Laisvalaikio darbų parodos atidarymas, įvykęs š.m. lapkričio 20 d. Jaunimo centro Čiurlionio galerijoje, Chicagoje. Priekyje ant stalo – Onos Keraminienės eksponatai.

NIEKAM NEREIKALINGI

JURGIS JANKUS

54

– Žmogus rūpesty, – pasakiau, kai jis jau galiuok buvo paėjęs.

– O kas ne rūpesty? Visi esam rūpesty, tik kai kurie tą rūpestį dar labiau padidinom. Tų rūpestių būtų daug mažiau, jei žinotum, kas už kampo laukia. Jeigu jie būtų žinoję, ką žino šiandien, ar būtų linde į esesininkus? – garsiai sugalvojo pirmininkas.

Prie daržinės vyrų užtraukė: „Kad aš joiau per žalią girelę“. Darnus sutarimas pripildė ramia vakaro prieblandą ir sklaidėsi po apylinkę. Iš dvaro rūmų išėjo abi vokitukės ir susėdo ant laiptų. Netrukus tarpdury atsirado ir Čak. Pagalvojav, kad skambi daina pasiekė ne tik juos, bet ir daug apylinkės vokiečių, gal net amerikiečių, jeigu čia kur netoli yra, ir parūpo, kaip toji svetimo krašto daina juos veikia. Ypač, kad žmonės be rytojaus dar gali taip dainuoti.

– Tai labanakt ir sudieu, – pakilęs ištiesiau ranką pirmininkui. – Rytoj dar tebešnarsis, kai mudu su Miku ištrauksim.

– Kodėl taip anksti?

– Nenorim aiškintis. Kai pradėsi aiškintis, nejučia gali pasakyti ir tai, ko patį jiems dar nenori sakyti. Verčiau išgaruoti. Didelių draugysčių nesumezgiojom, tai vargu ar kas ir pasiges.

– O pasidarykite taip, – kiek patylėjęs pasakė. – Rytoj negaliu išvažiuoti, kol tie žvalgybininkai savo neatliks, o kas žino, kad jie atleiks. Turėsiu laukti. Jeigu nenorite viešuos, puseskite dabur kuprines į sunkvežimį, rytoj Kęstutį palydėsite maisto paimti. Jis

gerai važiuoja, bet vokiškai menkai teriečia. Jam vėl gali kokios arklienos pakišti. Kur koks maistas yra, jis žino, o jūs tik pažiūrėsit, kad vokiečiai nesuktų. Jį išleisit atgal, o patys galėsit eiti savo keliu. Jam pasakysit, kad pasiliekat pamerginėtį. Ir man bus ramiau, ir jūs galė keliu sutapsyt. Jum ne iš kelio. Žinojav, kad ne iš kelio. Mikas irgi sutiko. Kam plūkti kelią padais, kad gali patogiai pralėkti. Mudviejų kuprines jau buvo Kuprėno vežime, tai nesunku buvo permesti į sunkvežimį, kuris stovėjo už raštinės.

Kuprėnai irgi buvo susirengę ir net nustebo, kad mes gerą kelią galėsime pralėkti važiuoti. Anksčiau šnekėjav išėiti kartu. Jie net žadėjo mūsų kuprines pavėžti, bet dabar tai iširo. Su seniais atsisveikinti buvo lengva. Nežinau, ką jie galvojo apie mane ir Živilę. Jutau, kad jiems arčiau širdies buvo amerikietis puskarininkis, būsimasis advokatas. Visada buvo vilties, kad jis mergaitę gali pasiimti į Ameriką, o su ja gal ir juos. Ką galvoja pati Živilė, nežinojav. Buvo tarpas, kai ėmiau just, lyg jau nubėgę pagal savo mirazą, bet pastarosiomis dienomis viskas rodos, lyg vėl persivėrė į mano pusę. Apie meilę negalvojav. Gal buvo toks laikas: nebuvo žemės po kojom, nebuvo jokio rytojaus, o man tada meilė buvo ne dviejų žmonių smagus pažaidimas, bet viso dviejų žmonių gyvenimo šerdis. Kas man tą buvo įkalė, ir šiandien negalėčiau pasakyti. Galiu spėti, kad tai įsunkino iš daugybės perskaitytų knygų. Kas žino, bet taip buvo. Kai buvom kartu, nenorėjav skirtis. Gal nenorėjo ir ji. Gal ir ji buvo ką nors iš daugybės knygų išsiurbus. Jeigu būtų užsimetusi kuprinę ir išėjusi kartu, būtų atrodė, kad taip ir reikia, ir būtų buvę tikrai gera, bet ji rinkosi pasilikti ir rūpintis tėvais, tai irgi atrodė ir gera, ir natūralu. Norėjav, kad išsėdintumėm kartu, bet ne į galvą neatėjo mėginti jos sprendimą palenkti į savo pusę.

Kai nunešėm kuprinę į sunkvežimį ir jau aiškiai žinojav, kad rytą nebeišėisiu kartu, kaip buvom šnekėję, pasakiau:

– Gal einam paskutinį kartą su visais padainuoti.

– Nesidainuos, – pasakė, bet taip, kad tik tas vienas žodis įsmigo neužmirštamai.

Tylėjom.

– Kaip manai, ar galėsiu viena stumtis angliškai? – po kelių akimirksnių pasakė.

– Kodėl ne? Tas vadovėlis ir parašytas mokytiš vienam.

– Vis tiek, kai yra ko pasiklausti, lengviau.

– Gal kiek. Bet man irgi toli gražu ligi gero mokėjimo. Nenustebčiau, jeigu būčiau ką ir ne taip išaiškines.

Tuo tarpu iš prietemos atėjo tėvas.

– Bėk, Živilyte, pas mamą. Pailsėkite. Rytoj anksti reikės į kelią.

Kai ji sukosi nueiti, pasakiau:

– Einu ir aš. Palydėsiu.

Pasikratėm su tėvu rankas.

– Laimingai pasprukti į aną pusę, – pasakiau.

– Jums taip pat.

– Anoj pusėj susitiksime.

– Turėtumėm, bet žinai, kaip yra: kai nereikia, tai svietas mažas, o kai reikia, pasidaro toks didelis, kad negali rasti nė to, kas mirtinai reikalingas.

Nuėjom. Ėjom tylėdami. Krūmu pakraštį ji sustojo.

– Toliau nebelydėk, – pasakė.

– Juk ir man reikia į daržinę – nustebau.

– Aš noriu atsisveikinti čia, – pasakė, užmetė rankas ant kaklo ir stipriai pabučiavo.

(Bus daugiau)

HORIZONTAI

PAĖMĖ PLUNKSNĄ PRIEŠ 40 METŲ

1952 m. gruodžio 23 d., lygiai prieš 40 metų nuo šios dienos „Draugo“ numerio, Aušros Vartų parapijos salėje, Chicagos vakarinėje dalyje, prie buv. „Draugo“ senųjų namų, 33 Žurnalistikos instituto absolventams buvo iškilmingai įteikti baigimo diplomai. Tų pačių metų gruodžio 16 d. instituto klausytojai laikė baigiamuosius egzaminus prieš dvi komisijas. Pirmą komisiją sudarė B. Babrauskas, kun. J. Prunskis ir kun. J. Vaišnys, o antrą — kun. A. Baltinis, O. Labanauskaitė ir L. Šimutis. Kiekvienas privalėjo ištraukti po tris bilietus, kuriuose buvo sužymėti trys klausimai iš 81-ns kursų programos klausimo, ir į juos atsakyti.

Diplomų įteikimo akademijoje, po kun. P. Činiko invokacijos, kalbėjo Žurnalistikos instituto direktorius kun. V. Bagdanavičius, institutą globojusio Loyolos universiteto atstovas prof. kun. T. Purcel, SJ, Lietuvos gen. konsulas dr. P. Daužvardis, o institutą baigusiu 33 absolventų vardu Alg. Kėželis. Po to 33-ims absolventams buvo įteikti diplomai. Juos gavo: O. Aleliūnienė, A. Balčytis, D. Brazytė, K. Bukauskas, Vl. Būtenas, J. Dudėnas, St. Dziugas, E. Gerulis, kun. F. Gureckas, M. Girdvainienė, R. Itomlenskis, Br. Jameikienė, V. Juodeika, Z. Juškevičienė, J. Kalvaitis, A. Kėželis, A. Karnavičius, St. Semėnienė, V. Laurušonis, B. Lungys, A. Martinkus, F. Palubinskas, kun. A. Paukštys, V. Petrikonis, B. Račkauskas, V. Radzius, I. Sakalas, I. Serapinas, kun. B. Sugintas, E. Šulaitis, D. Tallat-Kelpšaitė, K. Taliunevičius ir O. Zailskienė.

Su įdomumu šiandien prisimenu tuos laikus, kai nuo 1952 m. spalio 2 d. po 2-3 kartus savaitėje gražus būrys kursantų po sunkaus darbo fabrikuose, po paskaitų universitetuose ar įvairiuose kursuose, dauguma autobusais ar to laiko tramvajais sulėkdavom į Westside rajoną, jau ne vienam pažįstamą iš čia buvusių Tremtinių namų, į lietuvių Tėvų marjonų vadovaujamos tuometinės Aušros Vartų parapijos mokyklos šilts bei šviesias klases. Čia klausydavomės įvairių lektorių paskaitų, ruošėmės ateity tapti lietuviškos spaudos bendradarbiais, užpildyti iš gyvųjų tarpo besitraukiančių vyresniųjų bendradarbių gretas, šventai tikėdami, kad Lietuvos nepriklausomybė jau nebe už kalnų ir kad daugeliui teks į tėvynę sugrįžti.

Tą vienalaikį Žurnalistikos institutą, globojamą Loyolos universiteto Chicagoje, suorganizavo bei jam vadovavo specialus komitetas, kurį sudarė Lietuvių Rašytojų draugijos atstovas B. Babrauskas, „Draugo“ administratorius kun. P. Činikas, MIC, kun. dr. A. Juška, kun. J. Vaišnys, SJ ir kun. V. Bagdanavičius, MIC. Paskaitose, kurių kas vakarą tekdavo išklausti po 2-3, buvo gvildenamos temos, surištos su spauda, jos etika, ypatingą dėmesį kreipiant į kalbą, jos klaidas, netikslumus. Didelis dėmesys buvo atkreiptas į viešosios opinijos formavimą, kur pedagogas P. Maldeikis savo paskaitoje pabrėžė ir po 40 m. neužmirštamą faktą, kad „formuodama viešąją opinią, spauda ugdo vertybes ir kovoja su nevertybėmis. Tačiau ji nėra visagali. Gyvenimo įvykiai dažnai būna galingesni už spaudą, ir visuomenės nuomonė ne-

retai nueina su jais. Dažnai spaudai belieka tik įvykius konstatuoti bei komentuoti...“ Taip, per 40 bendradarbiavimo metų teko tai tikrai pajusti man ir, tikiu, kitiems.

Iš buvusių paskaitų prisimena šios temos: G. Galvos — Viešosios opinijos tyrimas, kun. dr. A. Baltinio — Spaudos tarnyba tautai, kun. Br. Markaičio, SJ — Žurnalistikos tarnyba Bažnyčiai, kur, pasak paskaitininko, „šazinė yra tikra tiesos tarnaitė“. Toliau: prof. S. Kolupailos — Straipsnio etika, G. Galvos — Propagandos esmė, kun. dr. J. Vaško — Tauta valstybėje, red. St. Piežos — Amerikos dienraštis (puikiai prisimenam, kai buv. amerikiečių dienraščio „Chicago American“ religinio syriaus redaktorius St. Piežos visus kursantus nusigabeno į dienraščio redakciją ir po to į spaustuve, parodydamas visą dienraščio gimimo procesą — nuo rankraščio iki jo atsiradimo dienraščio puslapiuose. Šalia kitko, tas procesas mane tiek sužavėjo, kad po 8 metų, baigęs atitinkamą mokyklą, pasiryžau tapti techniškuoju spaudos darbininku-spaustuvininku, kol pagaliau, po ilgesnės praktikos lietuviškose spaustuose, tas darbas mane atvedė į dienraščio „Chicago Sun-Times“ ir „Chicago Daily News“ leidyklą, kurioje išdirbau 11 metų). Apie dienraščio techniką institute kalbėjo kun. K. Baras, apie žurnalistą pasirengimą, archyva, biblioteką — kun. dr. J. Prunskis. Br. Kviklys savo paskaitose supažindino su pagrindiniu spaudos bolševikų ir nacijų okupacijos metu. Gal labiausiai, bent į mano galvą, įstrigo ir vėliau žurnalistikoje gal daugiausia teko pasinaudoti šiomis paskaitomis: tai dailininko K. Žoraskio apie dailės paveiklo reikšmę ir režisieriaus J. Blekaičio, vėliau buvusio mano tiesioginio viršininko „Amerikos balso“ redakcijoje Washington, skaityta paskaita teatro temomis. Abu jie man padėjo giliau pažinti dailės ir teatro meną. Tikiu, kad padėjo ir kitiems.

Atmintyje, šalia kitų, dar lieka ir šios: Vyt. Žvirzdžio (dabartinio dr. Vardžio) — Lietuva, jos laisvinimas, jos garsinimas; dr. P. Daužvardžio — Spaudos tarnyba tautai, Č. Grincevičiaus apie tarptautinius žodžius ir barbarizmą, dr. P. Joniko — Bendrinė kalba ir jos rūšys, ir t.t. Iš čia paminėtų ir nepaminėtų paskaitų, kaip pradžioje minėjau, buvo paruoštas 81 klausimas, kuriuos per egzaminus reikėjo žinoti ir atsakant juos plačiau aptarti.

Kai šiandien pasižiūriu į buvusių lektorių pavardes, tai gal jau daugiau kaip pusės jų nebėra gyvųjų tarpe. Bet jų pasėta sėkla davė ryškių vaisių, nes tas Žurnalistikos institutas papildė ateities išsivijus lietuvių spaudos, ypač „Draugo“ redaktorių ir bendradarbių eiles. Pvz. Vytautas Radzius po daugelio metų tapo „Draugo“ pirmo puslapio redaktorium, o šiuo metu to dienraščio administratorium. Nuo praeitos vasaros ilgamečiam „Draugo“ vyr. redaktoriui kun. Pr. Garšvai stipriau sunegalavus, jo pareigas perėmė žurnalistė ir rašytoja, kelių knygų autorė ir žurnalo „Ateities“ redaktorė Danutė Brazytė-Bindokienė. Ilgą laiką „Draugo“ moterų skyrių redagavo Žurnalistikos instituto absolventė Stasė Semėnienė; „Dirvos“, „Darbininko“ ir Lietuvos spaudos puslapiuose reiškiasi Edvardas Sulaitis; lietuviškoje spaudoje skaitome Zuzanos Juškevičienės straipsnius; Eugenijus Gerulis kurį laiką redagavo evangelikų-reformatų žurnalą „Mūsų sparnai“. Spaudoje ypač anksčiau meno klausimais rašydavo dail. Br. Jameikienė. Stasys Dziugas, šalia įvairių rašinių, išleido tris knygas jauniems skaitytojams. Tuo tarpu Algimantas Kėželis tapo žinomu advokatu, Albinas Karnius — visuomenininku, Ignas Serapinas ir toliau darbuosi pedagogikos srityje. Kai kurių buvusių kursantų jau nebėra gyvųjų tarpe: tai buv. „Draugo“ redaktoriaus Igno

Vaiku, kuriuos Lietuvoje operavo su Deborah projektu atvykę Amerikos gydytojai Vilniaus universiteto ligoninėje, motinos. Keturtoji iš kairės: Loretta Stukas, atvykusi iš Amerikos kaip vertėja ir tarpininkė.

ACTA CLARA SINT

Senosios Romos teisyne buvo nuostata — „Acta clara sint“, t.y. sutartys ir susitarimai turi būti aiškūs, vienareikšmiai, kad vėliau kuri nors susitarimus pasirašiusioji pusė negalėtų pradėti juos aiškinti savo naudai.

Lietuvos socialdemokratams, kaip pranešė Vilniaus radijas, politinėms grupėms pasiūlė pasirašyti „politines santarvės akta“. Neturint prieš akis to akto teksto, nei jo kritikuoti, nei remti negalima. Gal tik galima pasvarstyti procedūrinį to siūlymo aspektą.

Jei teisingai tai radio pranešimą esu supratęs, aktas siūlomas pasirašyti visiems naujojo Seimo nariams. Net nemačius to „akto“ teksto, teisėtai galėtų būti klausiamas, kas gi bus tos „santarvės“ partneriai. Pvz., ar galima pasirašyti net kilniausios deklaracijos pareiškimą su asmeniu, kurio paties legalumas atsidūręs tamsiame klausuko šešelyje. Kaip pavyzdį galima nurodyti ir Seimo narį Kazį Bobelį. Jei šių metų rinkimuose ir Seimą kandidato legalumą saistė trejų metų Lietuvos gyvenimo reikalavimas, tai jis kandidatuoti negalėjo. Tai per tą patį Vilniaus radiją pripažino tuometinis ministras pirmininkas Aleksandras Abišala. Bobelis trejų metų Lietuvoje neišgyveno. Gal gyvenimo tris mėnesius. Jei kliūtį kandidatuoti sudarė svetimo krašto pilietybė, tai Bobelis taip pat negalėjo. Jis buvo Amerikos pilietis, nes, priimdamas Amerikos pilietybę, kaip ir mes visi kiti, atsiskakė Lietuvos pilietybės be jokių užkulisinių minčių ar išlygų „without mental reservations“. Jei K. Bobelis tvirtino neatsisakęs Lietuvos pilietybės, tai sakė netiesą.

Sakalo, buv. „Žemaičių Prielietaus“ Telšiuose redaktoriaus kun. dr. F. Gurecko, žinomo labdario kun. B. Suginto, lietuviškos spaudos bendradarbis vyr. skautininkės O. Zailskienės ir kitų.

Mirusiems kolegoms tebūna amžina ramybė, o gyviesiems — našiai ir toliau dirbti išsivijus lietuvių spaudos dirvonuose, Lietuvai vėl prisikėlus laisvam ir nepriklausomam gyvenimui. P.S. Šios skilties skaitytojams linkiu linksmų Šv. Kalėdų ir sveikų bei laimingų 1993 metų. VI. R.

Tektų rimtai abejoti, ar galima „santarvės akta“ pasirašyti su tais, apie kurių priklausymą nusikalstamiems okupanto organams yra rimtų įrodymų. Išsivijus liberalai, be atodairos kritikuodami Vytautą Landsbergį, šokosi ginti įtariamuosius bendradarbiavimu su KGB, išskyrus Virgilijų Čepaitį. Jų argumentai tokie: vienas — pagal Amerikos teisinę nuostatą, kiekvienas yra nekaltas, kol teismas neįrodo jo kaltės, ir antras — sovietinėje sistemoje visi žmonės dirbo valstybėje: ir KGB darbuotojai, ir mokytojai, ir gydytojai, ir kolchozininkai ir t.t., todėl ir visi lygiai kalti arba nekalti. Tačiau pirmasis argumentas yra nepilnas. Tiesa, kad Amerikos teisyne yra „presumption of innocence“ nuostata, tačiau ji kaltinamąjį apsaugo tik nuo bausmės. Negalima bausti, kol kaltė neįrodyta. Bet jei įtarimas turi rimtą pagrindą, įtariamasis iki teismo nuimamas nuo pareigų, kartais su alga, kartais be algos. Taigi dar prieš teismą įtariamasis Amerikoje gali būti suspenduojamas nuo pareigų. Buvusioje Aukščiausioje Taryboje deputatas Alyzas Sakalas, pasirodžius spaudoje kaltinimams, pats laikinai pasitraukė iš pareigų, kol teismas nusprendė, kad kaltinimai be pagrindo. Tai garbingas nekaltai įtarto pareigūno kelias. Tuo precedentu turėtų pasekti turbūt keli dabartinio Seimo nariai.

Kalbant apie antrąjį argumentą, būtų galima sakyti, kad žydai irgi rėmė nacių sistemą, nes nužudytų žydų aukšniais dantimis pasinaudojo gestapininkai. Turbūt ir prievartinėje sistemoje yra bent jau apytikrės moralinės ribos tarp nusikaltimo ir prievarta išgauto pakluso.

numo. Kaip žurnalistas Vytautas Katilius turbūt dar 1988 m., taigi sovietinėje sistemoje parašytoje knygoje „Tyla neturi aido“ atsargiai kelia klausimą — ar dalyvavimui niekšybėje yra alternatyvų?

Jei būčiau Seimo nariu, tokios „santarvės“ nenorėčiau turėti su Seimo nariu Vytautu Petkevičiumi. Neturiu jam jokio asmeniškio pykčio nei keršto. Nesame net pažįstami. Nežinau, ar jis buvo stribas, ar ne. Tačiau nugara gaugais nueina, vien skaitant jo pareiškimą, kad į stribus pradžioje „suejo šventi žmonės...“ Tie šventieji daugiausia ir paguldė galvas, tačiau ne už stalinus, bet už socializmą idėja, už gražesnę ir šviesesnę mūsų tėviškės ateitį („Literatūra ir menas“, 1988, nr. 27).

Jei šiurpas krečia mane, tiesiogiai neišgyvenusiųjų bausių laikų, kaip yra su tais, kurie nuo tų „šventų vyrų“ patys ar jų šeimų nariai yra nukentėję. Skaitau savo motinos, Marcijonos Kojelienės, prisiminimų iš 1945 m. rankraščių. Savamoksle kaimietė pasakoja, kaip Vytauto Petkevičiaus draugai, „šventi vyrai“, skerdė Vieksnelius, Luokės valsč. apylinkės žmones — vyrus, moteris ir vaikus. Vienus šaudė, kitus durtuvais badė, trečius, suvarę į pastatus, kaip Pirčiupyje, degino. Nė vienas, kaip iš motinos prisiminimų išskaitau, nebuvo kaltinamas priklausymu partizanams. Tik toms žudynėms vykstant, kai kurie pabėgo pas partizanus. Ji vardais ir pavardėmis nurodo 1945, taigi „pradžioje“, „šventų žmonių“

PRIE KŪČIŲ STALO

KUN. K.J. AMBRASAS

Štai ir vėl susirinkom visi prie stalo: vieni šiek tiek užtelėję, kiti mažumėle daugiau apšarmonę, gal net kiek labiau susimąstę. O pagaltoti tikrai yra apie ką. Štai, jei ne prie šio, tai prie kito galustalio padėta tiktai tuščia lėkštelė, o prie jos dega juodu kaspiniu perrišta žvakelė. Ir kalėdaitį štai ima laužiti jau ne gunktelėjęs senelis, kuris visus nuoširdžiai apdalinavo tuo šventiniu baltu ir plonu pyragėliu, mamos parneštu iš bažnyčios; ar žilaplaukė močiutė, bet vyriausias brolis, kuris šiandien pavadoja į ilgą kelionę išvykusį ir niekad negrįžtantį tėvą. Bet susirinko, ačiū Dievui, visa šeima. Kaip gera ir gražu, kaip jauku tame mūsų bute. Tačiau užtat štai tėvai, vaikai, o gal ir vaikaičių pulkelis! Dar greta ir vienas kitas bešeimis kaimynas, kurį parsiveda kasmet mūsų šeima, kad nebūtų bažnytkaimyje nė vieno, kuris nepajustų šios metinės iškilmingos šventės nuotakos. Negera žmogui būti vienam tokią dieną, ypač šį prieškalėdinį vakarą, kai įsviešpatauja aplinkui tokia tyla, kai taip istabiai spindi tamsioje padangėje žvaigždžių akys. Ak, kaip gera, kaip jauku, kad visi šiandien esame už vieno stalo! Tai kas, kad gal vienu kitu patiekalu galbūt mažėliau nei pernai. Kas tokio, kad kai kam vieno kito skanesnio kąsnelio neklius, bet vis viena štai kiek gerosios mamutės rankomis, darbščių sesių sumanumu-kiek visokių gėrybių pritaisyta! Sėskime, nes jau visi po žvakutę uždegėme. Jau liepsnomis mirga papuošta eglutė. Jau sukalbėtos prieš valgį maldos. Net posmelis „Gul šiandieną jau ant šieno Atpirkėjas žmonijos...“ pagiedotas. Laužkime vienas kito kalėdaičio gabalėlį ir palinkėkime vienas kitam ko tikrai gera, atvira ir mylinti širdis gali gražiausio geriausio palinkėti savo motinai, tėveliui, broliui ar sesei, draugui ar kaimynui, o gal net ir netikėtai mūsų namuose iš kelionės pasitaikiusiam kelei-

viui. Visi dabar savi. Užmirškime per metus vienas kitam padarytas skriaudas, skersą žodį tartą, giliai kažkur nukištą ir neatleistą nuoskaudą. Užmirškime. Atleiskime. Paspauškime ranką ir besišypsodami pasakykime patį nuoširdžiausią linkėjimą, patį nuostabiausią žodį, kurio lūpos taip ilgai nediršo ištarti. Ir kartu prisiminsime tuos, kurie jau niekad nesėdės prie šio stalo, kurie niekad negrįš ar šiuo metu negali ir nespėjo sugrįžti. Prisiminkime tuos, kuriems reikia šaltoje pirkioje vienišiem sėdėti ir kurie neįstengia net kisieliaus šaukšto ar aguronio pasigaminti. Bent trumpa maldos akimirka, bent vienu akimirkniu prisiminkime tuos, kurie norėtų būti tarp mūsų, bet negali... Ar girdi, kai braukiu per baltą staltiesę renka, kaip šiugžda po ja patiestas šienas? Jis tau ir man mena — Kristus gimė varganų pastogėje, netoli piemenų, kaimenių, kalnų oloj. Toks mažas Kūdikis, bet kiek Jis džiaugsmo atnešė ne vienam žmogui, ne vienai šeimai bei tautoms, valstybėms, kartų kartoms. Šito kalėdinio nepakartojamo džiaugsmo kupina ir mūsų pastogė, mūsų kambarys, — visas pasaulis. Tai didžiulis ir nenusakomas stebuklas. Tai jokiais žodžiais ir jokiais poemomis neišreiškiamas džiaugsmas. Tas Mažasis Kūdikis pradėjo nenusakomos reikšmės, neapsakomo dydžio dvasinį darbą, kurio tęsėjai — štai ir ši mūsų šeima, mūsų parapija, mūsų Lietuva. Tačiau Jis kaip tik ir atėjo į čia, pas mus, kad guostų, kad priglautų, kad suramintų. Užtat gimė ne karaliaus ar prezidento rūmuose. Jis mus suvienijo, nes prie šios prakartėles nėra partijų, nėra vaidų, o išminčiai ir karaliai klaupiaisi kartu su bėdžiais, galvijų prakaitu permirkusiais vargdiečiais. Užtat ir mes, būdami panašūs į juos, glauskimės kuo arčiau šios prakartėles, prie šio mažo Kūdikio, kad Jis mus apgintų nuo šiaurės vėjo, nuo darganos, nuo apkartusios širdies itūžio, nes ne plieno kardas, ne patrankos vamzdis ar atominės užtais mūsų jėga, o pasitikejimas, ištikimybė ir sugrudinti mūsų širdis, kuri turi visa pasišvesti šiam, regis, bejėgiam, bet pačiam didžiausiam ir galinčiausiam Karaliui.

Juozas Kojelis

INTERNATIONAL
TRAVEL CONSULTANTS

Organizuojame grupines ir individualias keliones į Lietuvą ir visus kitus pasaulio kraštus žemiausiomis kainomis.

CARGO — siunčiame oro linija

„Zaibas“ — virš 10 skirtingų paketų pasirinkimas su garantuotu pristatymu į namus Lietuvoje per 10 darbo dienų.

9525 South 79th Avenue
Hickory Hill, Illinois 60457

223 Kalvarijų gatvė
Vilnius, Lietuva
Telefonas 350-115 ir 778-392

Midland Federal
Savings and Loan Association

75 metus aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00
Aprausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2567 WEST 69th STREET
(1-312) 925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
(1-312) 254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
(708) 598-9400

We Ship UPS 312-434-9766

Užsilnam maisto tiekimu (catering)

talman

delicatessen

Skanausai lietuviški gaminiai

2624 West 69th Street, Chicago, IL 60629

IŠ LIETUVOS PARTIZANŲ KOVŲ LAUKO (11)

Partizanų šeimos našlaičiai kandidatai į seimą

Spalio ir lapkričio mėn. įvykusių Lietuvos seimo rinkimų, kuriuos žymia balsų persvara laimėjo kairieji, rezultatai nustebino nemažą dalį Lietuvos gyventojų, o juo labiau išsiviję. Rinkimų prognozuoti pamiršti trys broliūs Budnikas, kurie Lietuvos Laisvės sąjungos sąrašė buvo išstatę savo kandidatūras trijose skirtingose apygardose: Gediminas Budnikas Panemunės 18-je, Juozas Budnikas Ukmergės 61-je ir Antanas Budnikas Marijampolės 29-je. Dabar pažvelkime į tuos tris vyrus, apie kuriuos laikraštis „Kauno diena“ š.m. nr. 77 paskelbė straipsnį pavadinu „Trys milžinai“.

Tai Ukmergės apskrities mokytojų Valentinos ir Florijono Budnikų sūnūs. Pasak straipsnio, Ukmergės aps. Lėno ežero (to paties ežero, prie kurio glaudžiasi ir Užulėnis, buv. prezidento A. Smetonos tėviškė – VR) apylinkėse veikė Lietuvos partizanai. Jų būriui priklausė ir F. Budnikas. Vieną 1945 m. vasaros dieną V. Budnikienė, nešančia savo vyrui ir kitiems partizanams maistą, sulaukė staiga užklupę stribai ir pareikalavo pasakyti, kur yra bunkeris. Nesulaukę atsakymo, stribai ėmė ją kankinti. Straipsnyje rašoma, kad „kankinamos moters dejonės girdėjo žmonės. Išgirdo ir partizanai, esantys bunkeryje. Atidengė ugnį. Kova buvo nelygi. Žuvo Florijonas Budnikas, mirė ir jo žmona, su-badyta durtuvais...“

20 ha ūkyje pasiliko trys našlaičiai: 5 metų Juozukas, 4 m. Antanas ir pusantrų metų Gediminas. Vyresniuosius našlaičius globoti pasiėmė teta, o Gediminą Kaune priglaudė senelė. Laimei, globėjoms išvenkus kalėjimų ir Sibiro, pavyko visus tris našlaičius užauginti, o okup. Lietuvos mokykloms paruošti juos gyvenimui. „Kauno dienoje“ rašoma, kad „šešiolikmetis Gediminas jau žaidė „Žalgiryje“... Ne tik sportavo, bet ir mokėsi, baigė politechnikumą, po to Vilniaus universitetą, tapo ekonomistu. Dabar „Drobės“ fabriko tiekimo skyriaus viršininkas. Jo broliai veiklos žmonės. Antanas – „Metal“ dirbinių gamyklos direktorius, Juozas – „Koordinatės“ staklių gamyklos cecho viršininkas“.

Kodėl trys broliai Budnikai, žuvusių partizanų sūnūs, į rinkimus ėjo Lietuvos Laisvės sąjungos sąrašą? Į tai jie taip atsako: „Lietuvos Laisvės sąjunga – organizacija, artimiausia mūsų pažiūroms. Mes manome, kad kiekvienas žmogus, nenusi-kaltęs Lietuvai, dirbantis jos labui, yra mums brangus...“ Tačiau balsavimuose nei vienas iš trijų našlaičių brolių Budnikų į seimo narius nebuvo išrinktas. O gaila!

Vienas iš Žemaitijos partizanų vadų

1952 m. gruodžio mėn., taigi prieš 40 metų, Rietavo-Judrėnų miškuose žuvo Dariaus partizanų rinktinės vadas Petras Balčinas, turėjęs slapyvardžius Pušis ir Radvila. P. Balčinas gimė 1919 m. Kvedarnoje devynių vaikų šeimoje. Tėvai buvo neturtingi ūkininkai. Paaugęs išmoko siuvėjo amato, priklausė šauliams. Pirmuoju bolševik-mečiu tarnavo kariuomenėje. Vokiečių okupacijos metais įstojė į LLA ir kurį laiką slapstėsi, kad naciai nepaimtų kariuomenėn. Bolševikams antrą kartą sugrįžus, metė viską ir išėjo pas partizanus. Parodęs didelę drąsą, jau 1947-48 m. iškilo iki Kęstučio

apygardos Dariaus rinktinės vado pareigų.

Liudvininkė Z. Venckutė-Bitininė laikraštį „Tremtinys“ 1992 m. liepos mėn. nr. rašo: „1952 m. kovo 10 Rietavo-Kvedarnos miške įvyko labai žiaurios kautynės. Partizanus apsupo penki priešai žiedai. Tik per plauką pavyko P. Balčiniui prasimušti. Per stebuklą pasiekė atsarginę vienutę slėptuvę, įrengtą po mėšlu. Be oro ir maisto vandenyje išgulė tris paras... Du kartus P. Balčino štabas buvo visai sunaikintas: 1948 m. tarp Judrėnų ir Veiviržėnų, 1952.09.27 Gvaldų miške...“

Skelbiama ir P. Balčino laiško, rašyto po paskutinio šio štabo sunaikinimo, ištrauka. Jis rašė: „Gal jau žinai, kad mane ištikto skaudai nelaimė. Šio mėnesio 27 dieną (1952 m. rug-sėjo – VR) žuvo mano štabo darbuotojai Narsionaitis ir Ramutis... Nežinau, kaip seksis toliau. Gal baigiasi ir mano laimė, kad taip pradėjo nebesisekti. Bet vis dėlto valia Dievo rankoje – Jis nulems, kiek aš dar reikalingas Tėvynei ir šiai sunkiai kovai...“

Artėjant paskutiniams Dariaus rinktinės veiklos metams ir nepavykus KGB pastangoms kai kuriuos Dariaus rinktinės partizanus neva „išvežti Švedijon“, būrelis rinktinės kovotojų užkasė dokumentus. Apie tai gyva išlikusi liudvininkė B.P. pasakoja: „Tai buvo 1950-

Kęstučio apygardos, Dariaus raj. rinktinės vadas Petras Balčinas – Pušis – Radvila.

1951 m. Jurėnų-Rietavo-Pajūrio apylinkėse. Vadas pasakė keletą žodžių apie mūsų Tėvynės kančias, okupantų žiaurumus, išreiškė viltį, kad bent vienas mūsų gal liks gyvas ir perduos dokumentus jaunesnei, jau laisvos Lietuvos kartai. Prisiekė išsaugoti paslaptį iki Laisvės dienų ir tada tik parodyti slėptuvę, kurioje surašos mūsų kančios. Užlaikę trijų litrų stiklainį su dokumentais, užkasė jį žemė. Iš aštuonių likau gyva tik aš. Tegu jų vėlės atleidi man. Aš neberandu tos vietos. Labai gražia sąžinę, kad sulaužiau vadui duotą prie-

saiką“. („Tremtinys“, 1992 m. liepa).

Nemažai buv. Lietuvos partizanų dokumentų jau surasta, jie skelbiami Lietuvos Politinių kalinių ir tremtinių sąjungos leidinyje „Laisvės kovų archyvas“. Prieš akis turio tu leidinio, išleisto 1992 m., penktąjį numerį, kurio išleidimą finansiškai parėmė Vliko taryba. Šiame numeryje, kuris apima 128 psl., skelbiami Džukų rinktinės dokumentai. Tikėkime, jog ateis laikas, kai bus surasti Dariaus bei kitų rinktinų dokumentai ir archyvai, o ateities istorikai, jais besiremiami, galės parašyti pilną, tikslią ir išsamią Lietuvos partizanų istoriją, kuri įeitų į PLB planuojamą bendrą Lietuvos Kančių istoriją.

Šį kartą, rašydamas apie Petrą Balčią jo žūties 40 m. sukakties proga, remiuosi Z. Venckutės straipsniu, kuriame minima, kad Balčino „karinis laipsnis – kapitonas (trys žvaigždutės). Jo rinktinė apėmė Rietavą, Judrėnų, Kvedarną, Švėkšną, Veiviržėnus ir Klaipėdos kraštą...“ Tuo tarpu straipsnio įžangoje rašoma, kad Balčinas „baigęs šešis skyrius, lavinosi savarankiškai. Vėliau išmoko siuvėjo amato“.

Tai reiškia, kad daugiausia ne „buržujų“, bet liaudies sūnūs dalyvavo partizanų gretose ir gabesnieji, kovų lauke baigė karines mokyklas, iškilavo net iki kapitono laipsnio, vadovavo laisvės kovotojų junginiams, apimantiems net keletą valsčių. Toks prieš mūsų akis šiandien iškylą ir Petras Balčinas, žemaitis iš Kvedarnos, kurio abu tėvai mirė Sibiro tremtyje.

VI. R.

skaitė ištrauką iš savo bandomų ir papasakojo kelis juokingus atsitikimus. Po to pakvietė jaunimo tautinių šokių grupę „Bangą“ atlikti programą.

„Bangai“ vadovauja, jauna, energinga Danutė Gečienė. Buvo malonu žiūrėti į graščiai ir entuziastingai šokantį jaunimą. Pašoko penkis šokius iš eilės, baigdami vikriu malūnu. Svečiai, bežiūredami įšilo ir, pasibaigus programai, karštai plojo. Gi jaunimas, atrodė, net prakaito lašo neišspaudė.

St. Petersburgo lietuvių telkinys gausėja ne tik „jaunais“ pensininkais, bet ir puikiu jaunimu. Po šio pasirodymo sekė kanadiečių duetas: Aleksas Kusinskis ir Algis Ulbinas su akordeonu. Gražiomis dainomis jie linksmai nuteikė dalyvius ir pabaigai visus įtraukė į skambią jungtinę dainą. Sekė Elenos Purlitienės paruošta skani vakarienė su buteliu skaidriosios kiekvienam stalui.

Baigiant vaišes, scenoje pradėjo groti čia visų mėgiamas vokiečių „Lorelei“ orkestras. Veik visi šoko ir prakaitavo net iki pusės dyvlyktos. Pertraukos metu buvo prarastas dovanų laimėjimas.

Šis balius LB apylinkei buvo ir sėkmingas ir pelningas. Be anksčiau minėtų daug darbo idėjo Elena Jasaitienė ir Aurelija Robertson.

Mečys

KARIUOMENĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

Roko Kalantos šaulių kuopa lapkričio 20 dieną Klube surengė Lietuvos Kariuomenės šventės minėjimą. Minėjimą pradėjo kuopos vadas Antanas Gudonis. Atsistojimo pagerbtos inėšamos vėliavos, kurios buvo sustatytos scenos pakraščiuose. Gražiai papuoštoje scenoje – simbolinis akuras su žvake ir lenta su senosios Lietuvos valdovų Mindaugo, Gedimino ir Vytauto Didžiojo portretais ir užrašai: „Kas negina laisvės, tas nevertas jos“.

Ministras pirmininkas Aleksandras Abišala su žmona Nijole, ambasadorius Stasys Lozoraitis su žmona Daniele ir Šv. Andrejaus lietuviškos parapijos Philadelphiajioje klebonas kun. Timotiejus Burkauskas, pasitinkami klebonijoje. Su jais iš kairės: Julija Dantiėnė, Algis Danta ir Ariana Samsonienė, ministro pirmininko padėjėja.

Nuotr. Antano Krusinsko

Aukuro žvakę uždegti buvo pakviestas savanoris-kūrėjas Bladas Daukantas su palyda. Susikaupimo minute pagerbti žuvę kariai, partizanai ir kovotojai už Lietuvos laisvę. A. Koverai vadovaujant ir Reginalditienei akompanuojant, buvo sugiedoti JAV-ų ir Lietuvos himnai. Šventės proga invokacija sukalbėjo kun. Matas Čyvas.

Antanas Jonaitis, Nepriklausomos Lietuvos kariškis, pagrindinis šio minėjimo kalbėtojas, nuosekliai apžvelgė Lietuvos karių, jų pasirodymą, ginklus ir karines struktūras nuo priešistorinės Lietuvos laikų iki sovietinės okupacijos pradžios. Kalbėjo apie Mindaugą – jo bandomus bei problemas, vienijant kunigaikštystes, palygino tai su dabartinėmis Lietuvos problemomis. Paminėjo gediminių, Vytauto Didžiojo valdymo laikotarpį, Žalgirio mūšį ir kitas kovas. Nurodė priežastis, privedusias prie Didžiosios Lietuvos Kunigaikštystės nuostumi. Baudžiaivos įvedimą ir jos padarinius, žlugdžiusius kovingumą, kas privedė prie užkariautų žemių ir pačios Lietuvos padalinimo. Stabtelėjo ties netolimos praeities laikotarpiu. Kovomis su bolševikais, bermontininkais ir lenkais. Išskėlė vaidmenį nepriklausomos Lietuvos kariuomenės, kaip krašto gynybos ir valdžios sprendimų vykdytojos.

Mūsų savanoriai-kūrėjai, nors ir blogiau ginkluoti, savo patvarumu ir drąsa užtikrino Lietuvai laisvę ir nepriklausomybę.

Po paskaitos kuopos vadas Antanas Gudonis už nuopelnus Lietuvai ir Šaulių sąjungai Žvaigždės ordinu apdovanojo: Viktoriją Jacobson, Bladą Daukantą, o Žvaigždės žymeniui – Aleksą Kusinskį, Vladą Gedmintą, Albiną Gesių ir Aleksą Kaselį. Po to, trims šauliams buvo įteiktos dovanos už neseniai vykusį šaudymo varžybų rezultatus. Pirmąją vietą gavo A. Grabauskas, antrąją – S. Kuzmickas ir trečiąją – A. Paulionis. Išnešus vėliavas, buvo paskelbta 15 minučių pertrauka.

Po pertraukos vyko meninė dalis. Dalila Mackialienė jautriai paskaitė Balio Augino eilėraštį „Kario širdis“ ir Nelės Mazalaitės legendą „Sugrįžimas namo“. Po jos kanadiečiai Aleksas Kusinskis ir Algis Ulbinas, pritardami akordeonu, padainavo keletą gražių dainų. Publikai plojant ir reikalaujant daugiau, jie su daina „Balnokit, broliai, žirgus“ įtraukė visus į bendrą dainavimą. Pabaigai buvo sudainuota „Lietuva brangi“.

Kviesdamas vaišėms, Gudonis padėjo Vyt. Gružui už scenos papuošimą, A. Gedmintienei už daugelį portretais ir užrašai: „Kas negina laisvės, tas nevertas jos“.

lapkričio 22 d., Šv. Vardo bažnyčioje buvo aukojamos iškilmingos šv. Mišios už žuvusius karius, partizanus ir Romą Kalantą. Mišių metu giedojo A. Kovera ir A. Kusinskis. Vargonais palydėjo Vytautas Kerbelis.

Mečys

Daytona Beach, FL

GEDIMINO LAPĖNO AMŽIAUS SUKAKTĮ PRISIMENANT

Prie gražaus Atlanto vandenyno, Daytona Beach, Florida, š.m. gruodžio 2 d. Gediminas Lapėnas šventė savo ilgo ir prasmingo gyvenimo aštuoniasdešimties metų amžiaus sukaktį. Sukaktuvininką pasveikino giminės, būrys artimųjų, draugų ir choras Sietynas, kuriame jubilias dainuoja nuo jo įsikūrimo dienos.

Gediminas Lapėnas nuo pat jaunystės studijų dienų aktyviai reikiškė lietuviškoje visuomeninėje ir organizacinėje veikloje. Tačiau, kaip pats sukaktuvininkas šako, nemėgęs reklamos, o savus išsipareigojimus organizacinėje ir visuomeninėje veikloje atliko gerai ir sąžiningai.

Gediminas Lapėnas gimė 1912 m. gruodžio 2 d. Suvalkų Kalvarijoje, Marijampolės apskrityje. Ten pradeda pirmuosius gyvenimo žingsnius, baigia pradžios mokyklą ir keturklasę gimnaziją. 1931 m. persikelia gyventi į Kauną, čia

Chicagoje, pelyndamas duoną Burlington Northern geležinkelio kompanijoje 25 metų, aktyviai jungėsi į kultūrinę veiklą. Su Tolum Slutu, Brone Paplėnienė, Egle Vilutiene suorganizavo pirmąją lietuvių kalba televizijos programą kuri sėkmingai veikė keletą metų. Čia Gediminas talkino „lietuvių televizijoje“ programai: ruošė skriptus, skelbimus, vykstančių programų įvadus, apibūdinimus.

Pagaliau atėjo ir užtarnauto poilsio metas. Gediminas Lapėnas su žmona Vlade paliko šaltąją Chicago prieš 14 metų ir įsikūrė labai ramioje vietoje, netoli Daytona Beach, Deltonoje. Gediminas tuojau įsijunė į Sietyno chorą: reikia vykti kas savaitę į repeticijas, dažniau važiuoti į renginius, lankyti draugus Daytona Beach. Susidarė kiek nepatogumų, todėl Deltonoje savo namus pardavė ir prieš porą metų persikėlė į Daytona Beach, vėl įsikūrė arti Atlanto.

Gediminas Lapėnas šioje vietovėje labai veiklus. Prieš keletą metų įsijungė į Daytona Beach Lietuvių klubo veiklą, o paskutiniuoju metu jau antrą terminą vadovauja šiam klubui, kuris išvystė gražią, įvairią visuomeninę ir kultūrinę veiklą.

Nepaisant aštuoniasdešimties metų naštos, sukaktuvininkas žvalus, kūrybingas, darbštus, visur suskubantis, nuoširdžiai besirūpinantis visų gražiu gyvenimu, socialinių žėjimose pabendravinimų dalyvis.

Tad mielas jubilias Gediminas, Tau ir linkime dar daugelį kūrybingų, darbingų ir laimingų metų po mėlynu Daytona Beach, Fla. dangum.

Jurgis Janušaitis

LIETUVIŲ TELKINIAI

Miami, FL

ALTO GEGUŽINĖ

Alto gegužinė, lapkričio 21 d. suruošta Irenos Stongvilaitės nuosavybėje, gražiai praėjo. Alto pirm. Mykolas Vitkus visus pasveikino, padėjo už atsilankymą. Ona Juodikienė, Stefanija Radvilienė ir Jadvyga Skutulienė patiekė jų pagamintus karštus pietus. Visi bandė laimėti dovanų laimėjimuose. Nors ir negausus dalyvių būrys, bet labai jaukiai praleido popietę.

KARIUOMENĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

„Aušros“ šaulių kuopa lapkričio 29 d. suruošė Kariuomenės šventės minėjimą Lietuvių klubo salėje. Atsilankė daugiau negu 80 svečių. Kuopos pirm. Kunigunda Kodatienė visus pasveikino. Skambant muzikai – „Lietuviais esme mes gimę“, buvo įneštos JAV, Lietuvos ir šaulių vienetų vėliavos. Minutės susikaupimu pagerbti žuvę dėl Lietuvos laisvės.

Kodatienė trumpa paskaita apsakė Lietuvos savanorių, karių, šaulių, partizanų ir visų laisvės kovotojų žygius ir jų didžią auką, o taip pat neaiškia dabartinę padėtį Lietuvoje. Irena Stongvilaitė paskaitė eilėraščius: „Lietuva“, – Leono Virbicko ir „Man Lietuva“, – Bernardo Brazdžionio. Tarp paskaitos ir eilėraščių, magnetofono pagalba skambėjo lietuviškos, kariškos dainos. Programa baigta visiems sudainavus „Lietuva brangi“.

Gardžius pietus pagamino ir svečiams patiekė: Ona Juodikienė, Valerija Jokšienė, Stefanija Radvilienė, Genovaitė Stapulionienė, Elizabeta Sakevičienė ir Antanina Micke-

St. Petersburgas, FL

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS BALIUS

LB St. Petersburgo skyrius gruodžio 2 d. surengė tradicinį žiemos sezono balių, į kurį susirinko pilna salė svečių. Sis balius, kaip ir visi renginiai, prasidėjo punktualiai.

Pradžioje skyriaus pirmininkas Vytautas Budrionis, pasiūlydamas gražią publiką, pažadėjo gerą nuotaiką, gerą programą, gerą muziką ir pastebėjo, kad šiais metais jis asmeniškai neturi laimės ir vis nepataiko. Sako: „Balsavau už Landsbergį – pralaimėjo, balsavau už Bushą – išėjo kitaip, balsavau už dabartinį klubo pirmininką Jurgelą – nepataikiau“. Paskui pakvietė vicepirmininkę renginiam Aldoną Baukienę tėti vakaro programą.

Aldona prisipažino, esanti dar nauja šioje apylinkėje. Pasiūlydamas puikią gamtą, gairinanciu oru ir pastebėjo, kad jaučiasi pajaunėjusi, netgi pradėjusi kurti eilėraščius. Pa-

Vilniaus arkikatedroje lapkričio 16 d. Vilniaus arkivyskupas Audrys Bačkis išventino Gintarą Grušą į diakonus.

Nuotr. „Eltos“

GINTARAS GRUŠAS — DIAKONAS

Buvęs Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos (PLJS) pirmininkas Gintaras Grušas praeitą mėnesį buvo išventintas į diakonus Vilniaus arkikatedroje.

Pats Vilniaus arkivyskupas A. Bačkis išventino šį 31 metų veiklią lietuvį, kuris jau 2 metai studijuoja teologiją Romoje. Iškilimėse lapkričio 16 dieną — per Marijos Gailestingosios šventę

— skaitinius skaitė G. Grušo sesuo Milda Čižiūnienė iš Washingtono. Į iškilmes buvo atskridę ir Gintaro tėvai — Pranas ir Marytė Grušai iš Californijos.

Nors ši neįprasta ceremonija vyko pirmadienį pietų metu, susirinko nemažas būrys Gintaro Grušo pažįstamų, draugų (net iš Australijos) ir tikinčiųjų jį pasveikinti. Jis dabar yra generalinis sekretorius popiežiaus kelionės į Lietuvą (1993 m.) komitetui, kuris išsikūręs Vilniaus miesto centre. Jaunajam diakonui teks visi ruošos darbai, pasirengiant priimti popiežių Joną Paulių II, kuris ketina ateinančią vasarą

lankytis Lietuvoje. Komitetui vadovauja arkivyskupas A. Bačkis.

Gintaras Grušas, arkivysk. Audrio Bačkio pakviestas, metams pertraukė savo teologijos studijas Romoje, kad galėtų padėti Lietuvai pasiruošti popiežiaus kelionei.

„Aš nesitikiu, kad (būsiu išventintas) prieš popiežiaus atvykimą“, aiškino G. Grušas, atradęs kelias minutes. Kitame kambaryje jo laukė tėveliai, specialiai atskridę į Lietuvą dalyvauti jo šventinimo iškilimėse. Visi norėjo su naujuoju diakonu pasikalbėti, pasimatyti.

Nors G. Grušas dar negali laikyti šv. Mišių ir klausyti išpažinčių, jis gali suteikti santuokos sakramentą, krikštyti, suteikti palaiminimą. Jo kelias į kunigystę buvo vingiuotas ir pilnas netikėtumų. Bet dar jam tarnaujant šv. Mišiom jaunystėje, kai kurie draugai atspėjo, kad jis taps kunigu.

1988 metais Gintaras buvo net susižiedavęs su viena universiteto studente Californijoje, tačiau ji visuomet kankino nerimas dėl kunigystės pašaukimo, kurį jautė. „Ta diena, kai aš turėjau vesti, buvau Medugorje“, jis pasakė įrodydamas, kad Dievo keliai tikrai nežinomi.

Tai buvo pirmasis gegužės mėnesio šeštadienis, 1988 m., Marijos metais. Gintaras tvirtina, kad Medugorje vietovė, kurioje keliems jaunuoliams apsiėmė Marija, turėjusi didelės įtakos jam žengti kunigystės keliu.

G. Grušas, baigęs kompiuterio mokslus, dirbo „IBM“ firmoje Californijoje. Prieš pat jam apsisprendžiant mesti darbą ir stoti į kunigų seminariją, „IBM“ pasiūlė aukštesnę vietą su geresniu atlyginimu. Gintaras tuo metu jau buvo gerai išsikūręs, turėjo 3 aukštų namą su vaizdu į jūrą, netoli teniso

arkivyskupijoje. Po popiežiaus vizito grįš atgal į Romą baigti studijas.

„O po studijų dirbsiu ten, kur vėlykai nuspręš“, pasakė nusišypsodamas Gintaras.

Snieguolė Zalatorė

Christmas Greetings

Best Wishes To One And All On This Holy Christmas Day
From

SANTA TERESITA VICARIATE CHURCH

Phone: (708) 358-6337
Rev. Father Raphael R. Orozco, Vicar
35 West Wood St., Palatine, Illinois

Best Wishes To Our Friends And Associates
From A Merry Christmas

Courtesy of
EDWARD HINES LUMBER CO.
(312) 767-8300
4626 West 63rd St., Chicago, Illinois

Merry Christmas To All Our Wonderful Lithuanian Friends
May You Enjoy Your Freedom Always

Courtesy of
INDEPENDENT PAVING CO.
Bellwood, Illinois. Phone: (708) 544-7120

Best Wishes To Our Friends And Associates
For A Merry Christmas

Courtesy of the
MANOR TOOL AND MANUFACTURING CO., INC.
Phone: (708) 678-2020
9200 Ivanhoe, Schiller Park, Illinois

Merry Christmas From

MARZANO'S
128 Lanes — Open Bowling Most Anytime
Marzano's Miami Bowl — 5023 S. Archer Ave. — Phone (312) 585-8787
Marzano's Clearing Bowl — 5523 W. 63rd St. — Phone (312) 585-4200
Cocktail Lounge — Grills — Banquet Rooms
Billiards And Game Rooms — Ample Free Parking

Best Wishes For A Merry Christmas

From
MANIK MOTOR SALES
(312) 889-6867
1800 N. Cicero, Ave.
Chicago, Ill.

Best Wishes For A Merry Christmas

From
MARTIN MUFFLER SALES
6547 S. Western Ave.
Chicago, Ill.
(312) 737-9200
"The Muffler Pioneer"

Best Wishes For A Merry Christmas

From
ELLIS CLEANERS
3026 E. 91st St., Chicago, Ill.
(312) 721-8858
Serving Chicago Since 1934
Wedding Gowns
Expertly Dry Cleaned
And Sealed in an Airtight/
Waterproof Chest. Ideal Wedding Gift!!!

Best Wishes To All On This Holy Christmas Day

From
ST. GEORGE CHURCH
Phone: (312) 734-0554
9546 South Ewing Ave.
Chicago, Ill.

Merry Christmas From

SLIZ DELICATESSEN
3116 W. 43rd St.
Chicago, Ill.
(312) 523-9533
Polish Sausage
Choice Luncheon Meat
Food Specialties

Merry Christmas From

PARK FOOD & LIQUOR MART
2610 W. 71st St., Chicago, Ill.
(312) 776-1821
Open Monday thru Saturday
8 A.M. to 9 P.M.
Sunday 8 A.M. to 6 P.M.

Merry Christmas

From
DAINA RESTAURANT
2656 W. 71st St., Chicago, Ill.
(312) 434-9666
Open Tuesday thru Sunday
8 A.M. to 8 P.M.
Closed Monday

Merry Christmas

From
VACATION WORLD TRAVEL
4008 W. 63rd St., Chicago, Ill.
(312) 767-1900
Complete Travel Services
Honeymoon Specialists
No charge for our services

Best Wishes For A Merry Christmas

From
MT. GREENWOOD HARDWARE & SUPPLY
3124 W. 111th, Chicago, Ill.
(312) 881-9770

Bets Wishes To Our Many Friends

For A Merry Christmas
From
MATAN'S UPHOLSTERY
Custom Made & New Furniture
Phone: (708) 677-9776
6272 Main St., Skokie, Ill.

Merry Christmas

To Our Many Friends And Patrons
Courtesy of
MIDWAY PHARMACY INC.
Phone: (312) 767-9155
Dollar off with Vitamins
4324 W. 63rd St., Chicago, Ill.

MODELL FUNERAL HOMES

5725 S. Pulaski Rd.
Chicago, Ill.
Phone: 767-4730
7710 S. Cass
Phone: 852-3595
Darien, Ill.

Merry Christmas

From
LAWN LANES
6750 S. Pulaski
Chicago, Ill.
(312) 582-2525
Open Bowling Christmas Day

MIDWAY CATERING & BANQUET HALL

4222 W. 63rd St., Chicago, Ill.
(312) 581-4222
Banquets For Weddings And All Occasions
Your Home or our Banquet Hall
Package Plans Available

OLD FASHIONED CANDIES

6210 Cermak
Berwyn, Ill.
(708) 788-6669
Home of French Cream
Chocolate Novelties
All Types of Boxed Candies

Best Wishes To All For A Merry Christmas

Courtesy of
A FRIEND

Merry Christmas

To Our Many Friends
Courtesy of
CRAWFORD SAUSAGE CO.
— Daisy Brand Meat Products —
Phone: (312) 227-3095
2310 S. Pulaski, Chicago, Ill.

Merry Christmas

To Our Many Friends
Courtesy of the
LEITZA DIE & TOOL CO., INC.
(312) 271-1408
5462 N. Damen Ave.
Chicago, Ill.

Merry Christmas

To Our Many Friends
From
SENTINEL PAINT & VARNISH CO.
Phone: (312) 342-1272
2301 North Pulaski Road
Chicago, Ill.

Merry Christmas

From
TATRA INN
6040 S. Pulaski, Chicago, Ill.
(312) 582-6313
Polish & American Cuisine
Open Tuesday thru Sunday
For Lunch & Dinner
Call For Reservations

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar Parduodant
- Greitas ir Sažiningas Patarnavimas
- MLS. Kompiuterių ir FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir Parduodame Namus, Apartamentus ir Žemę.
- Pensininkams Nuolaida.

REAL ESTATE

BELL-BACE REALTORS
J. BACEVICIUS
6529 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60629
(312) 778-2233

INCOME TAX — INSURANCE

- Namų pirkimas ir pardavimas
- MLS kompiuterių ir FAX pagalba
- Veltui namų įvertinimas
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- Visi agentai kalba lietuviškai
- Nuolaida pensininkams

Vilniuje parduodamas
2 kamb. butas
trečiame aukšte. Tel. (Detroit)
313-284-1489

Century 21 KMIECIK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.

REALMART, INC.
6602 S. Pulaski,
Chicago, IL 60629
312-585-6100

BALYS BUDRAITIS

Asmeniškai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime bei pardavime, mieste ir priemiesčiuose. Suinteresuoti skambinkite BUDRAITISUI
Bus. 312-585-6100, res. 312-778-3971

Century 21

ACCENT REALTY, INC.
5265 West 95th Street
Oak Lawn, Illinois 60453
Bus. 708-636-9400
Res. 708-423-0443

ASTA T. MIKUNAS
Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime ir pardavime, mieste ir priemiesčiuose.

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio įs mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

MISCELLANEOUS

MASTER PLUMBING COMPANY

Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai, pampos. Išvalome užsikimšusius vamzdžius.
BEN SERAPINAS 708-636-2960

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI

Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIUS PUMPUTIS

TAISOME SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS IR ŠALDYTUUVUS
Kreipkitės į **Hermis Deckys**
Tel. 585-6624. Nuo 8 ryto iki 6 v.v.
Kalbėti lietuviškai

SISTERS OF THE LITTLE COMPANY OF MARY

are searching for —
Women called to heal...
In homes, hospices, parishes, health clinics, social service agencies and hospitals.
called to grow...
called to live in vowed life...
- As a Sister
- As an Associate

contact: Sister Jean Stuckney, LCM
Sisters of the Little Company of Mary
9350 South California Avenue
Evergreen Park, Illinois 60642
Tel. 708-422-6200, ext. 5421

VALOME KILIMUS, BALDUS, GRINDIS IR SIENAS
J. BUBNYS
737-5168

RACINE KEPYKLA IR DELIKATESAI

Aticaryta 7 dienas savaitėje. Didelis pasirinkimas įvairių kepinių ir namuose gaminto maisto — Catering
6216 S. Archer Ave.
Chicago, IL 60638
Tel. 581-8500

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MĖGĖJAMS

Daug sutaupsite, pirkdami čia jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis ypatingai progai. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atidaryta pirmadienį ir ketvirtadienį vakarais iki 8 valandos. Antradienį, trečiadienį, suskalbėsit lietuviškai.
3314 West 63rd Street
Tel. — PProspect 6-8998

WAGNER MAŠINOS RAŠTINĖMS

Parduoda • Taiso • Priedai ir Reikmenys
Virš 75 metų patikimas patarnavimas
TYPEWRITERS • COPIERS FAX • CALCULATORS
5610 S. Pulaski Rd.
Phone (312) 581-4111

PARDAVIMAS IR TAISYMAS

MIGLINAS TV
2346 W. 69 St.
Tel. 776-1486

MIELI LIETUVIŠKOS SPAUDOS KOLEGOS,

Lietuvos žurnalistų sąjunga linki Jums linksmų šventų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų. Linkime, kad artėjantys metai būtų geri lietuviškai spaudai, laimingi kiekvieno Jūsų gyvenime.

Labai prašytume paskelbti Jūsų laikraštyje Lietuvos žurnalistų sąjungos geriausių palinkėjimus Kalėdų ir Naujųjų Metų proga visiems lietuviškoji spaudoje dirbantiems žurnalistams, visiems Jungtinių Valstijų lietuviams.

Atskirai norėtume pakviesti „Draugo“ leidėjus ir bendradarbius geresniems ryšiams su mūsų Sąjunga. Lankantis Lietuvoje, kviečiame apsilankyti pas mus. Lietuvos žurnalistų sąjunga yra Tarptautinės žurnalistų federacijos IFJ (International Federation of Journalists) narė ir išduoda visame pasaulyje garbingiausiu pripažįstamą International Press Card. Amerikoje jis išduodamas tik specialių komisijų ir labai ribotai. Jau nemaža išeivijos žurnalistų gavo iš mūsų šiuos pažymėjimus, ir tai jiems gerokai palengvina darbą, nes suteikia šokių tokių privilegijų.

Šiandien mūsų Sąjungoje turime apie 2600 narių ir ta prasme esam viena didžiausių atskirą profesiją jungiančių organizacijų.

Dar kartą sveikiname su šventėmis.

LŽS Prezidiumo vardu —
Rimgaudas Eilunavičius
Žurn. sąjungos pirmininkas

Po iškilmių Vilniaus arkikatedroje diakonas Gintaras Grušas dalina šv. Komuniją. Iškilimės buvo lapkričio 16 d.

Nuotr. „Eltos“

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ!

Šv. Kryžiaus ligoninėje mes rūpinamės visu žmogumi — jo kūnu, jo protu, jo siela. Mes aptarnaujame Chicago ir priemiesčius nuo 1928 m. Patarnavimų sritys mūsų pacientams yra:

- Physician Referral Network (312) 471-6703
- Courtesy Van (312) 471-5899
- Speech and Hearing Services (312) 471-5544
- Food Cars (312) 471-5550
- Serving Our Seniors (312) 471-5944
- Adult Day Care Center (312) 471-8032
- Maternity Services (312) 471-5849
- Arthritis Treatment Center (312) 471-5550
- Hospice House (312) 918-5451

Šv. Kryžiaus savininkės ir valdytojos —
Šv. Kazimiero Seserys Chicagoje.

2701 W. 68th Street, Chicago
(312) 471-8000

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

Savo klientams linki
NERINGOS RESTORANAS.
2632 W. 71 St.
Chicago, IL 60629
Tel. 312-476-9026
Atidaryta: 8 v.r.—8 v.v.

KUN. KAZIMIERAS PUGEVIČIUS SUGRĮŽO PASTORACIJOS DARBAN

Lietuvių katalikų religinės šalpos „Žinios“ 1992 m. rudenio laidoje pranešė apie reorganizaciją LKR šalpoje. Ten pradžioje pasakyta: „Kun. Kazimieras Pugevičius, nuo 1976-ųjų metų sėkmingai tarnavęs Religinės Šalpos reikalų vedėju, balandžio mėnesį pasitraukė iš šių pareigų, pereidamas darbuotis St. Clement's parapijoje Baltimorės mieste“. O „Darbininkas“ (1992.05.08, Nr. 19) pranešė, kad „Kun. K. Pugevičius, nuo 1975 metų vadovavęs Lietuvių Religinės Šalpos įstaigai Brooklyne, balandžio 30 d. su daiktai grįžo į Baltimorę, iš kurios ir buvo atvykęs“.

Grįžti staiga ir netikėtai, grįžimui nepasiruošęs ir neturėdamas, kur pasidėti. Apsistojo pas daraugus Šv. Antano parapijos klebonijoje. Vėliau Baltimorės arkivyskupas Keeler, dabartinis Amerikos vyskupų konferencijos pirmininkas, jį paskyrė į Šv. Klemento parapiją rytų Baltimorėje. Tai didelė ir gyva priemiesčio parapija. Apie 20 metų praktiškai nedirbusiam pastoracinio darbo, kun. Pugevičiui čia yra geros sąlygos atsinajinti savo pašaukimo pagrindiniuose darbuose ir pajusti naujosios pastoracijos metodiką.

Jis giliai išgyveno atsiskyrimą su pamėgtu darbu šalpos ir informacijos srityse, bet darbai ir draugiška aplinka Šv. Klemento klebonijoje pamažu padeda pamiršti kai kuriuos atsiskyrimo su Brooklynu nemalonus, o nutrauktieji asmeniniai ir dvasiniai ryšiai su lietuviais vėl atgyja naujomis formomis. Kiek šalpos leidžia, jis stengiasi lietuvių sielovadai patarnauti. Sekmadieniais, kada savoje parapijoje neturi ankstyvų pareigų, jis atvyksta į Šv. Alfonso parapiją aukoti lietuviškų pamaldų, išklausti išpažinčių. Amerikietis klebonas, dabar vėl likęs vieninteliu kunigu parapijoje, todėl tų kun. Pugevičiaus patarnavimų, atrodo, nuosirdžiai laukia, o tikintieji lietuviai gausiau glaudžias prie klausyklos, garsiau gieda savo giesmes. Be to, jau kuris laikas K. Laskausko vedama Lietuvių melbdijos radijo programa pradeda kun. Pugevičiaus rimties žodžiais.

Kaimyninė Washingtono lietuvių misija, kuri kaip ir Baltimorės parapija, buvo aptarnaujama Katalikų universitete studijuojančio kun. Kastyčio Ramanausko, MIC, jį atšaukus į Lietuvą, neteko savo kapeliono. Kun. Pugevičius tuojau pat sutiko eiti misijos kapeliono pareigas. Mat Washingtono lietuviai tik kartą mėnesyje turi lietuviškas pamaldas, kurios laikomos patogiū laiku — 2 val. po pietų, kada parapiiniai darbai paprastai yra baigti.

Žodžiu, kun. Pugevičius, nors ir turėjo pasitraukti iš religinės šalpos ir informacijos darbo, bet iš lietuviškos veiklos nepasitraukė.

Štai keletas pranešimų LKR šalpos „Žinios“, kur kun. Pugevičius nurodo į jo vadovaujamą įstaigų pasiekimus. 1989 m. nr. 1(6) rašoma: „Lietuvių informacijos centras, kaip niekad, renka žinias iš Lietuvos per tiesioginius telefoninius ryšius ir paruošia žinias apie įvykius Lietuvoje lietuvių bei anglų kalbomis. Vienas iš istorinių informacijos veiklos proveržių įvyko balandžio mėnesį, kai LIC pasiekė pirmas informacijos pluoštas iš Vilniaus, atėjęs telefaksu būdu“.

1991 m. nr. 1(11) LKR šalpos „Žinios“ rašo, kad „Per pirmus tris 1991 m. mėnesius LKR šalpos „Gyvybė Lietuvai“ akcija... parūpino vaistų, medikamentų

Kun. Kazimieras Pugevičius

ir aparatūros Lietuvai už 1,000,000 dol.... LKR šalpa žaibiškai reagojo ir Krūvinoje sekmadienio (sausio 13-osios) įvykius. Kartu su Kanados lietuvių bendruomene atsielpta į Lietuvos sveikatos apsaugos ministerijos prašymą padėti atstatyti vaistų atsargas, kurios greit išsisėmė, suteikus medicininę pagalbą didžiuliam srautui sužeistųjų. Vokietijoje užsakyta reikalingiausių vaistų... „Project HOPE“ nugabeno į Lietuvą didžiulę siuntą vaistų vasario mėnesį. LKR šalpa į šią siuntą įdėjo ir savo dalį: skiepių ir formules kūdikiams už 500,000 dol.“ Tų pat metų nr. 2(12) praneša, kad per pirmąjį tų metų pusmetį LKR šalpa yra Lietuvai iš Amerikos parūpinusi beveik keturių milijonų dolerių vertės skiepių, vaistų ir medicininių įrangos. O per 1990 LKR šalpa pajėgė pasiūsti kas mėnesį po 20 tonų medicininių pagalbų, knygų, bažnytinių reikmenų ir kt.

Be to, kun. Pugevičiaus įskaitytos ten taip kreipiasi: „Mieli Bičiuliai! Lietuva laisva, Lietuvai visko trūksta! Džiaugiamės, kad Lietuvos trispalvė plevėsuoja tarp kitų tautų vėliavų prie Jungtinių Tautų būstinės. Po vėliavos pakėlimo, kai pasveikinam vieną iš Lietuvos delegatų, jis tarė, „Be jūsų mes nebūtume galėję“. Komplikantas buvo taikytas pirmojo vietoj Lietuvių informacijos centrui. Tačiau jis tinka ir Religinei šalpai, be kurios nebūtų LIC. Ir komplimentas priklauso visiems, kurie Lietuvių katalikų religinę šalpa remia“. Tai kuklaus žmogaus būdas — nepriimti nuopelnų sau, o dalintis jais su visais.

Is šių kun. Pugevičiaus veiklos nuotrūp jau galime susidaryti vaizdą, ką jis darė ir kiek nuveikė. Tai pastebėjo ir kai kurie asmens iš Tautinės etninių organizacijų koalicijos. Už pasiaukojančią veiklą savo tautiečių naudai 1992 m. balandžio 26 d. Ellis Island iškilmių salėje jis buvo atžymėtas medaliu.

Gražiai padarė ir Kunigų vienybė, kurios seimo rezolucija kun. Pugevičiui prisiuntė Vienybės sekretorius dr. kun. Valdemaras Cukuras. Joje sakoma: „Gerbiamas Kunige Kazimierai, Kunigų vienybės seime, kuris įvyko š.m. rugšėjo 14-16 dienomis Putname, buvo vienbalsiai

priimta rezolucija, kurioje buvo nutarta išreikšti Jums, Kunige, visų kunigų vardu nuosirdžiai padėką už Jūsų darbą ir kūrybinę iniciatyvą bei pasiaukojimą, kurį paaukojote prispaustos Lietuvos labui, aktyviai įsijungdamas į lietuvių tautos išsilavinimo akciją, Lietuvos Bažnyčios reikalų gynimą plačiajame forume, panaudodamas savo pažintį su įtakingais Jungtinių valstybių, US hierarchijos asmenimis. Lietuviai kunigai aukštai vertina Jūsų darbą ir pastangas iškeliant Lietuvos vargą, josios žmonių kancias viso pasaulio akyse, kas žymiai priartino Lietuvos išsivadavimo dieną. Amerikos lietuvių kunigų vardu: AČIŪ“.

Kiek anksčiau, Lietuvoje minėdami „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos“ 20 metų sukaktį (1972.03.19-1992.03.19), „LKB Kronikos“ redaktoriai ir „LKB Kronikos“ organizacinis komitetas kunigui Kazimieriui Pugevičiui įteikė tokį Tėvynės pagalbų, padėkos ir meilės liudijimą:

„Kartu su Nepriklausomos Lietuvos visuomene ir išeivija džiugiai minėdami „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos“ 20-metį, dėkodami Dievui už šį Jo Malonės ir laisvės mylinčio lietuvių širdies stebuklą, įteikiame šį Tėvynės pagarbų, padėkos ir meilės liudijimą. Brangus Kunige ir visi Kunigų Vienybės, Lietuvių Religinės Šalpos, Lietuvių Informacijos Centro benradariai! Jūsų nenuilstamame darbe, Jūsų ištikimybės Kristui ir tiesiai deka 80 kenčiančios Lietuvos katakombų metraščių numeriu informavo įvairiakalbį pasaulį anapus geležinės uždarangos, žadino maldos ir konkrečių žygių solidarumą, praskleidė tautos žūtį slepiantį melo skraistę ir stiprino persekiojamųjų dvasią, kol priartėjo laisvės valanda.

Teatylgina jums, taurieji broliai ir seserys, Dievas, savo apvaizdos globa laimines jūsų ir mūsų pastangas, telydi atgimtančios bažnyčios ir tautos neblėstantis dėkingumas!“

Šis jautrus dėkingumo aktas mums vaizdžiai parodo, kaip didžiai yra vertinamas kun. Pugevičiaus darbas, pristatant pasauliui Lietuvos kančių ir Bažnyčios persekiojimų kroniką. O kaip su mumis, su išeivija? Ar mes pagerbsime žmogų, kuris gražiausią savo gyvenimo dalį paskyrė Lietuvos reikalų gynimui, informacijų pasauliui ir mums skleidimui, pagalboms Lietuvai organizavimui ir jos siuntimui?

C. Surdokas

DIDŽIAUSIAS PASITYČIOJIMAS

„Ar tai nėra aukščiausio laipsnio cinizmas, pasityčiojimas iš nukankintų okupuotų lietuvių, latvių ir estų, iš jų pareikalauti 7.7 bil. dolerių, kad buvusios Sovietų Sąjungos kariams, tebesantiems tuose kraštuose, būtų pastatyti prabangūs namai-kondominijai?“ — taip neseniai, rašė „U.S. News & World Report“ žurnalas.

ATSIUNTE „DRAUGUI“ AUKĄ UŽ KALENDORIŲ IR KALĖDINIUS SVEIKINIMUS

50 dol. Teklė Bogušas, So. Boston, MA; Jonas Didžbalis, Toronto, Canada, Vladas Gilyas, Sun City, CA; Aleksas Janušas, Vancouver, Canada, Jadvyga Poška, Chicago, IL; Petras Viscinis, Brockton, MA.

45 dol. Jonas Karka, Islington, Canada.

35 dol. Algird Budreckas, Chicago, IL; Paul Mazinas, Chicago, IL; Juozas Skomantas, Beverly Shores, IN.

33 dol. John Motiejūnas, Chicago, IL

30 dol. dr. A. Baltch-Gravrogas Menand, NY; Mr. & Mrs. B. Cypas, Hilton, NY; Jonas Goubužis, Chicago, IL; Pranas Jonelis, Rockford, IL; Dalia Korte, Harvest, AL; Liudvika Morkūnas, Islington, Canada, dr. V. Raulinaitis, Chatsworth, CA; Lidiya Ringienė, Palos Hts., IL; Aldona Rukuiža, Oak Lawn, IL; Stasė Gritėnas, Melrose Pk., IL;

25 dol. Romas Ankaitis, Walnut Creek, CA; Kostas Bružas, Homewood, IL; Jurgis Dumbrys, Fairview Pk., OH; Albinas Dzirvonas, Chicago, IL; Jonas Indriūnas, Roselle, IL; Liūdas Kriaučiūnas, Cicero, IL; Edmundas & Rūta Kulikauskas, La Palma, CA; dr. Robert, Maciūnas, Nashville, TN; Stasys Mažulis, Wildwood, IL; Vacys Mitkus, Tinley Pk., IL; Kazys Normantas, Chicago, IL; Algird Ostis, Hinsdale, IL; Pranė Šošienė, Chicago, IL; Dalia Strasius, Ann Arbor, MI; Mečislovas Želmis, Chicago, IL; Jonas Žydavičius, Lynn, MA

20 dol. Paulita Abarius, Westford, MA; Bronius Arbataitis, Chicago, IL; Birutė Archie, Tinley Pk., IL; P. Augaitis, Delhi, Canada; Vanda Balynas, Dearborn Hts., MI; Elena ir Ignas Bandžiuliai, Los Angeles, CA; Antanas Bertulis, Hot Springs, AR; Bronė Bildušienė, Montgomery, IL; Maria Bučys, Naperville, IL; Benigna Butler, Chicago, IL; John Černius, Jacksonville, FL; Rimas Černius, La Grange Pk., IL; Mikas Čėsas, Downers Grove, IL; Leon Daukus, Chicago, IL; Gražina Denk, Luverne, MN; Elzė Diminskienė, Hot Springs Village, AR; Stasys Frizelis, Burbank, IL; S. Giedraitienė, Simsbury, CT; Juozas Glavinskis, Clarendon Hts., IL; Valentina Gudis, Chicago, IL; Jadvyga Jokubaitis, Palm Bch., Chores, FL; Bronius Jurgutis, Wisc. Dells, WI; Juozas Končius, Lemont, IL; Gražina Mačiukienė, Storrs, CT; Steven Markus, Naples, FL; Ona Mažionytė, Chicago, IL; Genovaitė Norus, Detroit, MI; Bronė Pabarčius, Chicago, IL; A. Pabrėža, Chicago, IL; Bronius Paliulis, Boston, MA; Albinas Petrauskas, Chicago, IL; Zuzana Petrauskienė, Chicago, IL; Justinas Prasauskas, Rochester, NY; Romas Račiūnas, Lemont, IL; Vyt. Račkauskas, Cicero, IL; Stasys Rauckinas, Lemont, IL; Antanas Rugys, Juno Bch., FL;

Stasė Rupinskas, Westmont, IL; Jadvyga Rutka, Chicago, IL; Jadvyga Sasnauskienė, — Chicago, IL; Antanas Seperys, Park Ridge, IL; Julius Širka, Palos Hts., IL; A. Smilgys, Vancouver, Canada; Anna Sablovskis, Frankfort, IL; Genovaitė Spakauskas, Dearborn Hts., MI; Ed Stepas, Willoughby Hts., OH; George Stulpin, Lake Wales, FL; Stasys Tiškevičius, Chicago, IL; Irena Truskūnas, Chicago, IL; Vytautas Vanagas, Skokie, IL; Eleonora ir Vladas Velžiai, Santa Monica, CA; Aldona Vilkauskas, Tecumseh, Canada, Stefa Vilūnas, Chicago, IL, Stasys Žilevičius, Chicago, IL.

17 dol. Angela Kraučeliūnas, Hot Springs, AR.

15 dol. Aldona Dagys, Chicago, IL; Petras Dalinis, St. Petersburg, FL; Joseph Derencius, Palos Hts. IL; Aniceta Januška, Milton, MA; Juozas Karklys, Tucson, AZ; Birutė Kasperavičiūtė, Seven Hts., OH; Anna Krischunas, Indian Head Pk., IL; Roma ir Saulius Kupriai, Riverside, IL; Stasė Laniasienė, Euclid, OH; Alfonsas Leparskas, Warren, MI; Gina Mačiulienė, Palos Pk., IL; Nelė Mockuvienė, Yucaipa, CA; Salomėja Nyerger, Santa Monica, CA; Viktoras Palūnas, Akron, OH; A. Paulius, Hamilton, Canada; Petras Petrušaitis, Racine, WI; Eleonora Rastenis, Philadelphia, PA; Jonas Renkus, Santa Ana, CA; Vytautas Rubas, Riverside, IL; Albina Setikas, St. Catharines, Canada; Ignas Skirgaudas, San Diego, CA; Audra Tallat-Kelpša, Crystal Lake, IL; Elena Valiūnas, Southampton, NY; Gaida Zarkis, Cicero, IL; kun. Antanas Zvinklys, La Crosse, WI.

12 dol. Vytautas Kasniūnas, Beverly Shores, IN; Victoria Lange, Lakewood, OH.

Visiems aukojusiems tariame nuoširdų aciu!

„DRAUGO“ VAJAUS PROGA AUKOJO:

500 dol. dr. Petras ir Stefa Kisieliai, Cicero, IL

250 dol. dr. Antanas Razma, Burr Ridge, IL (350 dol.)

100 dol. A. Stephen Aglinskis, M.D., Kaneohe, HI

50 dol. Vytautas ir Ona Gutauskai, Harbert, MI; Lietuvių Skautų Sąjunga, Illinois; Lelė ir Juozas Žvyniai, St. Pete Bch., FL.

45 dol. Bronius Andriukaitis, Chicago, IL

30 dol. Alf. Stankaitis, Westfield, CT

25 dol. Elena Jasaitienė, ST. Petersburg, FL; Antanas ir Emilia Pocevičius, Omaha, NE

20 dol. Juozas Laučka, Bethesda, MD; Janina Miliauskienė, Worcester, MA

10 dol. C. Surdokas, Baltimore, MD

Nuoširdi padėka visiems, supratusiems lietuviško dienrašio svarbą ir paremsiems „Draugą“ vajaus metu.

Mintims reikia rūbų, taip kaip ir kūnui. Samuel Butler

A.†A. MARIJAI O. VIDRINSKIENEI

mirus, jos dukrai EMAI DOVYDAITIENEI ir žentui VINCUI, dukrai MARTAI, sūnams JONUI, JUOZUI ir Lietuvoje esančiam PRANUI ir šeimoms, nuoširdžią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

Dr. Zigmąs Brinkis
Gražina ir Juozas Raibiai
Angelė ir Algis Raulinaičiai
Irena ir Julius Raulinaičiai
Sally ir Kazys Šakiai
Irena ir Vytautas Tamošaičiai
Vanda ir Vytautas Zeleniai
Aldona ir Jonas Žmuidzinai

Lietuvos Dukterų Draugija liūdėdama malda palydi mielą narę,

A.†A. ELENA JOKUBKIENE

į Amžinybę. Skausmo valandoje užjaučia: velionės vyrą PETRĄ IRONĮ JOKUBKĄ, dukras NIJOLĘ ir VIDĄ su šeimomis, sūnų ALGIMANTĄ, brolių VYTAUTĄ MUSONĮ-MUŠINSKĄ ir visus velionės liūdinčius.

GAIDAS-DAIMID

EUDEIKIS

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGO PRIEMIESČIUOSE
4330-34 S. California Avenue
Telefonai — (1-312) 523-0440 ir (1-312) 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — (1-312) 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — (1-312) 523-0440

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS

Laidotuvių direktoriai nuo 1916 metų praneša kad atidarė naujus laidotuvių namus

6541 S. KEDZIE

Marquette Parke

Kiti S. C. Lack laidotuvių namai:
11028 Southwest Hwy. • Palos Hills
9236 S. Roberts Rd. • Hickory Hills
2424 W. 69 St. • Chicago

Visų telefonas: 708-974-4410

PETKUS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOMES, LTD.

Marquette Funeral Home
2533 West 71st Street
Chicago, Illinois 60629
1-(312)-476-2345

Hills Funeral Home
10201 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
708-430-4455

Petkus-Butkus Funeral Home
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-652-1003

Laidotuvių namai Chicagoje ir priemiesčiuose.

Visus laidotuvių namus galite pasiekti skambindami 1-(312)-476-2345

ANTHONY B. PETKUS
DONALD A. PETKUS

DONALD M. PETKUS

AMERICAN TRAVEL SERVICE
9439 S. KEDZIE AVENUE
EVERGREEN PARK, IL 60642
TEL. (708) 422-3000
FAX (708) 422-3163

Jau daugiau, negu 25 metai, kai mūsų agentūra organizuoja grupines ir individualias keliones į Lietuvą ir kitus kraštus geriausiomis kainomis. Maloniai ir sąžiningai jus aptarnausime. Informacijai skambinti: 1-708-422-3000. Darbo val.: pirmad., antrad., ketvirt. ir penkt. 9 v.r.—5 v.p.p. Trečd. 9 v.r.—7 v.v.

LIETUVOS AIDAI

Veda KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio,
8030 — 9:00 v. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties
1450 AM banga.

Adresas: 511 So. Nolton Ave.
Willow Springs, IL. 60480
Tel.: (708) 839-2511. Tel.-FAX (708) 839-0870

JAV ambasadorius Lietuvai, Darryl Johnson su G.T. International prezidentu Algiu Grigu amerikiečių verslininkų grupės priėmimo Lietuvoje lapkričio mėnesį.

APLINK MUS

x Geriausia dovana šventėms yra padėti Klaipėdos bažnyčiai, siunčiant aukas Rev. R. Gudelis, c/o Tėvai Jėzuitai 2345 W. 56 St., Chicago, Ill. 60636.

x Lietuvių Moterų federacijos Chicago klubo valdyba sveikina „Draugą“ Kalėdų švenčių proga ir linki laimingų Naujųjų metų. Ta proga aukuoja „Draugui“ 50 dol. Pasirašė — Ižd. Stefa Burokienė.

x Brighton Parko lietuvių moterų klubas sveikina „Draugą“ visus darbuotojus su šv. Kalėdų šventėmis ir linki laimingų ir sveikų Naujųjų metų. „Draugui“ aukuoja 25 dol.

x Chicago Lietuvių Medžiotojų-Zuvautojų klubas sveikina visus lietuviškos spaudos darbuotojus su šv. Kalėdų šventėmis ir linki sveikų ir laimingų Naujųjų metų.

x Vacys Rutkauskas iš Chicago, Ill., sveikina draugus ir pažįstamus su Kalėdų šventėmis, linkėdamas daug džiaugsmo ir geros sveikatos Naujuose metuose.

x Algis Raulinaitis iš Burbank, Calif. mums rašo: 1992-iesiems metams einant į galą, dėkoju Jums ir visiems „Draugą“ darbuotojams ir bendradarbiams už pasižymėjimą ir metų eigoje įdėtą darbą sunkiomis sąlygomis pateikiant „Draugą“ skaitytojams žinias apie Lietuvos bei išėivijos gyvenimą, darbus, patiriamus sunkumus, pasiektus laimėjimus ir pasiekimus. Sveikinu visus dienraščio bendradarbius ir tarnautojus su ateinančiomis šv. Kalėdomis ir Naujaisiais metais.

x Alės Kėželienės globojamas Lietuvos Tarptautinio Teatro festivalio komitetas lėšoms telkti sausio 10 dieną rengia linksma popietę Bernard Sahlins Gold Coast rezidencijoje. Programoje pianistas Robertas Mockus ir teatrologas-keliautojas Bernard Sahlins. Informacijai skambinti (708) 381-3772.

x Kalėdiniai šokiai įvyks Lemonte, Pasaulio Lietuvių centre. Šokiai rengiami studentams nuo 18 m. (sk.)

x Kalėdų vakarą bus proga pasilinksinti ir pašokti prie Sauliaus Gylio „Hot-Hot“ orkestro. Kviečiame jaunimą į kalėdinius šokius gruodžio 25 d., PLC, Lemont, IL. Pradžia 8 v.v. (sk.)

x Akcijų, bonų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime jums nuosirdžiai patars ir patarnaus, duodami komiso nuolaidą, Albinas Kurkulis, tel. 312-621-6954 arba jo sūnūs ir partneriai: Andrius Kurkulis, tel. 312-621-8999 ir Paulius Kurkulis, tel. 312-621-8886 dirbą su Oppenheimer & Co, Inc. Chicagoje. Iš kitur skambinkite veltui: tel. 1-800-621-2103. (sk.)

x „SAGIL'S restoranas yra lietuviška valgykla su daugybe skaniausių lietuviškų patiekalų. Neatsilankę nežinosite, kaip gausiai, gardžiai ir įbrangiai galite pas mus papietauti. Sav. J. Liutikienė ir I. Naujokienė. „Sagil's“, 6814 W. 87 St., Burbank, IL 60459, tel. 708-598-0685. (sk.)

x Lietuvių Fondas finansine parama gelbsti ne tik Lietuvos studentams, bet ir kultūrinėms apraiškoms Lietuvoje. Atgimstančioje Lietuvoje jau ketvirti metai iš eilės vyksta religijos, filosofijos ir bažnytinio meno studijų savaitė — „Sinoikija“. „Sinoikijos“ garbės pirmininkas yra J. E. Panevėžio vyskupas Juozas Preikšas, o pirmininkais ir nariais yra žymūs Lietuvos krikščioniškos visuomenės atstovai ir tautiečiai už Lietuvos ribų. „Sinoikija 92“ buvo skirta pažymėti 50-ąsias mirties metines Lietuvos filosofui Pranui Dovydaičiui. „Sinoikijos“ organizatoriai nepamiršta Lietuvių Fondo už suteiktą finansinę paramą, atsiųsdami specialią padėką, sukurtą dailininkės I. Umbraitės. Nors šiais metais sunkiu ekonominiu laiku „Sinoikijos“ savaitės mokslinė ir muzikinė programa buvo kilnojama iš miesto į miestą: Vilnius, Kaunas, Klaipėda ir Panevėžys. Kasmet programoje dalyvauja ir mokslininkai iš kitų kraštų, kaip iš Anglijos, Suomijos, Italijos, Prancūzijos, Vokietijos, Lenkijos ir kt.

x M. Lemberdienė, gyv. Los Angeles, Ca., atsiųsdama auką „Draugui“ paremti, primena, kad „Šiais metais sukanka 25 m. nuo mano vyro išėjimo iš šio pasaulio. Aš jo niekad neužmiršau, todėl jo prisiminimui siunčiu 120 dol. auką“.

x Roma Mastienė iš St. Petersburg, Fl., atsiuntusi auką už kalėdinius sveikinimus ir dar pridėjusi čekį „Draugą“ išlaikymui, pridėda ir kelis šiltus žodžius: „Artėjančių švenčių proga sveikinu visą „Draugą“ štabą ir bendradarbius, linkėdama ištvėrmės bei sėkmės, dirbant nelengvą spaudos darbą. Gyvuokitel!“

x Baltia Express praneša, kad kaip ir visuomet, paskutinį mėnesio sekmadienį, gruodžio 27 d. Lemonte priiminėsime siuntinius. Tel. 312-284-6449 arba 1-800-SPARNAI. (sk.)

x 55 SVARU MAISTO ŠVENTĖMS: įvairių produktų rinkinys — \$98; 22 šv. mažesnis paketas — \$65; 22 sv. mėsos produktų ir aliejaus — \$98. Prie visų siuntinių galite užsakyti aspirino ir vitaminų. Transpak, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772. (sk.)

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOŠ duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Tel. V17-7747. (sk.)

x Atlanta Import-Export praneša, kad sekantis laivo talpintuvus (konteineris) išsiunčiamas gruodžio 28 d. Tel. 312-434-2121; iš toliau tel. 1-800-775-SEND. (sk.)

x Optical Studio, 2620 W. 1st St., Chicago, IL 60629, tel. 312-778-6766. Kreiptis į Aldoną Kaminskię. Darbo val.: trečd.-penkt. 1 v. p.p.-5:30 v.v., ketvd. 10 v.r.-6 v.v., šešt. 10 v.r.-1 v. p.p. Pirmad. ir antrd. uždaryta. (sk.)

x Baltic Monuments, Inc., 2621 W. 71 Street, Chicago, IL. Tel. (312) 476-2882. Visų rūšių paminklai, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis. (sk.)

x Ligos draudimas atvykusiems iš Lietuvos ir kitų kraštų. Kreiptis pas A. Lauraitį, A. & L. Insurance Agency, 4651 S. Ashland Ave., Chicago, IL 60609. Tel. 1-312-523-9191. (sk.)

Budrio Lietuvių foto archyvo nariai kasmetinio susirinkimo metu š.m. lapkričio 5 d. Jaunimo centre. Sėdi iš kairės: Algimantas Kezys, Marija Krauchonienė, dr. Milda Budrienė, Vladas Būtenas, Odeta Lapkuvienė; stovi: Zūnė Žilevičienė, Adolfas Dirgėla, Sofija Plėnienė, Česlovas Grincevičius, Arvydas Reneckis, Stasys Zilevičius.

Nuotr. J. Tamulaičio

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

POŠĖDIS-POBŪVIS: ATEITIES PLANAI

Nekaltai Pradėtosios Mergelės Marijos seserų rėmėjų valdybos ir taktininkų prieškalėdiniis suejimas įvyko gruodžio 16 d. Jono ir Onos Gradinskų namuose. Šis prieškalėdiniis posėdis ir kartu pobūvis visada tradiciškai skiriamas pasirašyti seselėms ir buvusioms rėmėjoms Chicagoje, dabar gyvenančioms Putname, kalėdinius sveikinimus ir aptarti ateinančių metų veiklos planus.

Veikla, pirmininkei Salomėjai Endrijonienėi atgaunant jėgas

x „Tulpės“ restorano sav. Juzė Augaitienė, Chicago, Ill., sveikina gimines, draugus, klientus ir pažįstamus su šv. Kalėdų šventėmis, linki visiems džiaugsmingų ir sveikų Naujųjų metų. Ta proga aukuoja lietuviškai spaudai.

x „ŽAIBAS“ ketvirti metai garantuoti ir patikimai pristato užsienietiškas maisto prekes Lietuvoje į namus. Dvylikos, labiausiai mėgiamų ir norimų paketų pasirinkimas. VISI UŽSAKYMAI, PRISTATOMI PER 10 DARBO DIENŲ Į NAMUS. Kreiptis: „ŽAIBAS“, 9525 So. 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457, tel. 708-430-8090. (sk.)

x KONTEINERIAI Į LIETUVĄ siunčiami KAS SAVAITĖ per Transpak firmą. 59 ct. už svarą virš 100 svarų. Minumamas \$20. Jūsų siuntiniai yra registruojami mūsų kompiuteriuose. Transpak, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772. (sk.)

x Greit parduodu vienos ir dvių šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite RE/MAX REALTORS, Rimas Stankus, tel. (312) 586-5959 arba (708) 425-7161. (sk.)

x DĖMESIO VIDEO APARATŲ SAVININKAI! Norėdami tikrai kokybiškai išversti video įrašus iš Lietuvoje naudojamų PAL sistemos į amerikietišką NTSC ir atvirkščiai, kreipkitės į INTERVIDEO. Su moderniausia „digital“ aparatūra, už prieinamą kainą mes perrašome viso pasaulio video ir filmo formatus. Mūsų adresas: INTERVIDEO, 3533 S. ARCHER AVE., CHICAGO, IL 60609, Tel. 312-927-9091. Sav. Petras Bernotas. (sk.)

po sunkios operacijos, pradeda įeiti į normalias vėžes. Pirmasis 1993-čių metų renginys — pal. Jurgio Matulaičio mirties minėjimas sausio 29 d. bus pradėtas šv. Mišiomis jėzuitų koplyčioje. Po Mišių ses. Margaritos paskaita, filmas ir vaišės Jaunimo centro kavinėje.

Rėmėjų rengiama metinė šventė-vakarienė bus kovo 21 d. Jaunimo centre, o metinis narių susirinkimas — birželio 6 d. Švč. M. Marijos Gimimo parapijos salėje. Spalio mėn. numatoma tradicinė madų paroda. Šio renginio pajamos per 30 metų padėjo vaikų žurnalui „Eglutė“ išlaikyti ir lankyti lietuviukus išėivijoje. Pirm. S. Endrijonienė pranešė, kad „Eglutė“ nuo 1993 m. sausio globos JAV LB Švietimo taryba, pakvietusi redaktore mok. Nijolę Nausėdienę. „Eglutė“ ir toliau leis bei administruos Nekaltai Pradėtosios Marijos seserys. Finansinė parama šiam tikslui ateityje bus taip pat labai reikalinga.

Susirinkime dalyvavo ses. Margarita ir ses. Klementina iš Lemonto. Ses. Margarita dabar turi labai daug darbo, nes be jau įprastų pareigų „Maironio“ šeštadieninėje mokykloje, ateitininkų organizacijoje, religiniuose būreliuose, nuolatinio darbo pragyvenimui, dar apsiėmė pareigas Pal. Jurgio Matulaičio misijos darbuose.

x Dr. Leonidas ir sol. Praurimė Ragai sveikina „Draugą“ redakciją, administraciją ir visus geros valios lietuvius, linkėdami džiaugsmo ir sveikatos Naujuose metuose. Ta proga aukuoja 100 dol. „Draugui“.

x 1993 m. sueina įvairūs jubiliejai ir prasideda naujos epochos. Vaikų žurnaliukas „Eglutė“ susilaukia naujos redaktorės, Nijolės Nausėdienės. 1993 m. rudenį ilgame redaktore ses. Ona Mikailaitė būtų atšventus 30 metų „Eglutės“ redagavimo darbo, bet vietoj to, ji išvyksta į Lietuvą ilgiau padirbėti ir padės Nekaltai Pradėtosios Marijos vienuolynui pasiruošti savo 75 metų jubiliejui Marijampolėje. Be to, ji atšvės 30 metų nuo savo įstojimo į vienuolyną. Reikia palinkėti „Eglutės“ buvusiai redaktorei ir pastoviom leidėjoms, Nekaltai Pradėtosios Marijos seselėm Putname, gražių jubiliejinių metų, o naujai „Eglutės“ redakcijos globėjai, JAV LB Švietimo tarybai ir jos pakviestai redaktorei sėkmės bei ištvėrmės. „Eglutė“ kviečia naujus skaitytojus ir bendradarbius jungtis prie žurnaliuko išlaikymo.

prieš muziejaus įsteigimą, kuomet jis pradėjo tų muziejaus mintį kelti. Ta mintis mums atrodė labai nereali, o dar mažiau supratome, kai jis kalbėjo apie „gyvą muziejų (living museum)“. Nors ir netikėjome, bet jo žodžiai išsipildė ir muziejus buvo įsteigtas. Muziejaus branduolį sudarė dr. A. Račkaus ir taip pat St. Balzeko rinkiniai. Muziejui įsisteigus, teko dalyvauti ir rengti pirmąsias parodas, rengiamas po Balzeko muziejaus iškaba. Tad teko stebėti muziejaus veiklą nuo pat jo įsisteigimo. Reikia prisipažinti, kad visą laiką ją darbą žiūrėjome gana skeptiškai. Dar ir dabar gana daug lietuvių nuošaliai laikosi, o reikėtų dažniau jį lankyti ir veiklą paremti.

Kai po ilgų kalbų ir pastangų įsigijo dabartinius rūmus, tai ir daugelis pesimistų savo nuomonę pakeitė. Dabar, muziejuje esant gyvai veiklai, kai kada yra sunku visą veiklą sekti ir viską atsimiti. Tad rašančiojo ryšis su muziejumi yra nepailstanti Stasė Semėnienė, kuri paskambina, primena ir pakviečia. Pasiškaitęs pranešimą, gali ir nenuieiti, o kai paskambina ir primena — jau nepatogu. Dėl to Balzeko renginiai dažniausiai lankytojų nestokoja. Be to, jis jau tampa Chicago lietuvių reprezentacinio centru. Konserliniai ir Vyt. Landsbergio priėmimai vyko jame, taip pat Lietuvos ambasada paremti priėmimai ir daug kitų renginių. Tai yra vienintelė lietuviška institucija, kuri yra plačiai Chicagoje žinoma.

A. Kizienė

BALZEKO MUZIEJAUS KALĖDINĖS VAIŠĖS

Balzeko Lietuvių kultūros muziejus nėra tik vieta, kur vitrinose išstatyti įvairūs rodiniai. Jis yra bičių avilys, kuriame verda gyvenimas. Jame yra lietuvių kalbos pamokos, vyksta šiaudinukų gaminimo instrukcijos, vaikų kambarys ir daug kitos veiklos barų. Taip pat muziejus yra lietuvių langas į plačiąją Chicagą. Tad muziejus, negalėdamas turėti visuose skyriuose apmokamus tarnautojus, naudojami ir didele savanorių talka. Be šių savanorių pasižymėjimo ir jų darbo muziejus dabartine forma negalėtų išlaikyti. Muziejus vadovybė, įvertindama šių savanorių darbą, kasmet prieš Kalėdas susikviečia bendradarbius pašnekesiams ir vaišėms. Toks susitarimas yra labai naudingas, kadangi savo tarpe tenka pabendrauti ir užmegzti tarpines ryšius.

Šiame muziejuje susitinka ir dirba net trijų kartų lietuvių. Yra turbūt vienintelė vieta, kurioje susitinka senoji ir pokačio išėivija. Dar daugiau: ne tik trijų kartų lietuvių, bet ir jų antrosios pusės. Tokiu būdu yra plačiau išėinama į amerikiečių aplinką, praplečiama galimybė įsigyti naujų draugų ir populiarinti ne tik muziejaus, bet ir lietuvių vardą. Rašančiojo ryšiai su St. Balzeku prasidėjo dar

Valentinus Ramonis, Balzeko muziejaus vykdomas dir., supažindina spaudos atstovus su naujai atrastu Stasio Dariaus archyvu.

Nuotr. J. Tamulaičio

Pakalbėję apie Balzeko muziejų ir jo reikšmę, dabar grįžkime prie kalėdinių pobūvių, kuris buvo gruodžio 18 d. Kadangi muziejuje darbas vyksta, tad visi punktualiai susirinko ir, ilgai nedelsdami, prie stalų susėdo. Visus pasveikino St. Balzekas ir pasidžiaugė, kad muziejus yra geriausiai žinomas iš visų tautybių muziejų (čia, žinoma, yra St. Balzeko nuopelnai). Dėkojo visiems, kurie vienu ar kitu būdu šiam muziejui talkininkauja. Padėkojo ir lietuviškai spaudai, kuri muziejaus veiklą garsina. Pristatė Clearing Banko iš Evergreen Parko viceprezidentą H. Juknaitį, kuris įteikė 1000 dol. čekį (kasmetinė auka). Ypač išskėlė Women's Guild veiklą. Paskui

žodį tarė Frank Zapolis, kuris pažymėjo: „Pastatas nors ir gražus kaip šis, dar nedirba — plytos ir mūras nedirba, bet dirba žmonės, kurie talkininkauja“. Toliau kalbėjo: Jessie Daraska, imigracija ir geneologija; Julie Daraska-Balzekas: „Aš ištekėdama atėjau ne į šeimą, bet į muziejų“; Edward Mankus, Audiovisual. Jis papasakojo apie „video“ kambarį, kuriame yra didelė filmų kolekcija. Norint galima pažūrėti ir Barcelonos olimpiadoje Lietuvos krepšinio komandos žaidynes. St. Balzekas dar pristatė: Elli Katauską, V. Ramonį, St. Semėnienę, G. Valiulienę, J. Sodaitį, Helen Pius (šiaudinukų instruktorė) ir Margi Mankus. Visoms ir visiems buvo paplota, palinkėta laimingų švenčių ir atminimui buvo padaryta keletas nuotraukų.

J. Žygas

SVARBI ŽYDŲ ŠVENTĖ

Kai visos krikščioniškas pasaulis užsiėmęs Kristaus gimimo šventės ruošos darbais, kartais pro šalį praspūsta faktas, kad šis laikotarpis yra svarbus ir kitų tautybių žmonėms. Praėjus šeštadienį, po saulėlydžio prasidėjo, aštuonias dienas trunkanti žydų šventė, vadinama Hanukkah. Tai šviesos šventė, kurios pagrindinis simbolis — žvakės, kasdien uždegamos specialiu apeigų metu.

Šventė paminėta prieš 2,000 metų pasiekta laimėjimą, kai žydų kariuomenė atsistėmė prieš užniektą Jeruzalės šventyklą, o po to joje buvo vėl uždegta lempa, gražinant šventovę religiniams apeigoms.

Chicagoje ir apylinkėse gyvena maždaug 250,000 žydų, kuriems Hanukkah labai reikšminga, švenčiama su tam tikromis apeigomis ne tik šventovėse, bet ir namie, savo šeimose.

TRADICINIŲ VERTYBIŲ REIKŠMĖ

Illinois universiteto Chicagoje profesorius Edward A. Wynne, atlikęs ilgesnius tyrinėjimus miesto valdinėse mokyklose, atrado, kad tradicinių vertybių palaikymas ir dažnas priminimas padeda ugdyti vaikų charakterį, palaiko drausmę ir apskritai yra mokiniams naudingas. Taip pat svarbu kuo daugiau iš mokinių reikalauti, neventgi namų darbų, skatinti lojalumą savo mokyklai ir, reikalui esant, bausti mokinius už nusizėngimus taisyklėms. Vaikai, nepaisant paviršutiniškų murmėjimų, nori žinoti, kas iš jų reikalaujama, o griežtesnės taisyklės nustato aiškesnes gaires ir mokiniams jos patinka. Šių tyrimų rezultatai yra aptariamai ir prof. Wynne parašytoje knygoje, išleistoje š.m. pabaigoje.

Advokatas

GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-5162
14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. (708) 301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis

6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS

Vytenis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 778-0800
Valandos pagal susitarimą

Magdalena Stankūnienė (kairėje) ir Halina Moliejienė tvarko Meno archyvo medžiagą Lituanistikos tyrimų ir studijų centre, Chicagoje.

Nuotr. M. Vidzbelio